Jaarverslag 2022

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Wij stimuleren onze leerlingen in een positief klimaat hun mogelijkheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

Voorwoord

1. De Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen
   De stichting en de scholen
   Missie en visie
   Organisatie
   Samenwerking en dialoog

2. Verslag van de raad van toezicht
   Onderwerpen die in 2022 aandacht vroegen
   Samenstelling van de raad van toezicht

3. Verslag van de GMR
   Onderwerpen die in 2022 in de GMR aan bod kwamen
   Samenstelling van de GMR

4. Verslag van het bestuur
   Domein onderwijs en kwaliteit
   Domein personeel en professionalisering
   Domein huisvesting en facilitaire zaken

5. Financiële informatie
   Gevoerd financieel beleid
   Balans
   Exploitatie
   Treasury- en financieringsbeleid
   Financiële kengetallen

6. Continuïteitsparagraaf
   Meerjarenbegroting
   Kengetallen
   Bestuursverklaring inzake interne beheersing
   Risicomanagement
   Reservepositie

Jaarrekening

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Voorwoord

In het jaar 2022 hadden we te maken met een bestuurswisseling, een gebeurtenis met grote impact voor de hele organisatie. Na een periode van ruim vijf jaar heeft mijn voorganger, Annalie Osinga, afscheid genomen van de SCSOG, vanaf mijn zijde dank voor haar inzet in die jaren. Vanaf 1 september heb ik het stokje van haar mogen overnemen en kennis mogen maken met de SCSOG, de medewerkers en de organisatie.

In 2022 hebben we eindelijk ons uitgestelde jubileumfeest kunnen vieren. Onze stichting bestond in 2021 namelijk 25 jaar, maar vanwege omstandigheden moesten de festiviteiten worden uitgesteld. Op alle scholen zijn feestdagen georganiseerd voor de leerlingen, waarbij workshops werden gegeven op het gebied van graffiti, dans en muziek door Noordstaat. Deze feestdagen waren een groot succes. Daarnaast hebben medewerkers en externe betrokkenen het jubileum gevierd tijdens een stralende dag in mei op het voormalige Suikerunie terrein in Groningen. Het was een geweldige gelegenheid voor mensen om weer in grote getale bijeen te komen en elkaar fysiek te ontmoeten na een lange tijd.

Niet alleen vanwege de wisseling in bestuur, maar in meerder opzichten was 2022 een bijzonder jaar. Aan het begin van het jaar kampten we nog met de beperkingen en het herstel van de coronapandemie. Ook werden we geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne, en als gevolg daarvan een instroom van Oekraïense vluchtelingen en de gevolgen daarvan voor het onderwijs. Opnieuw kampten we met een hoge werkdruk en deden we een zwaar beroep op de flexibiliteit van onze medewerkers op alle scholen. Bovendien werden onderwijskundige ontwikkelingen vertraagd als gevolg van de omstandigheden, maar er werd een herstart gemaakt.

Naast het afscheid van medewerkers hebben we afscheid genomen van de voorzitter en een lid van de raad van toezicht, na een jarenlange inzet eerst als bestuurslid en later als raad van toezicht vanwege het bereiken van hun maximale zittingstermijn.

Ondanks de niet-ideale omstandigheden zijn de opgestelde plannen van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO), gebaseerd op de schoolscans in 2021, zo goed mogelijk uitgevoerd. Vanwege de krapte op de arbeidsmarkt was het moeilijk om externe leerkrachten aan te stellen. De NPO-plannen waren met name gericht op extra ondersteuning in de klassen, het versterken van de praktische vaardigheden en de sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerlingen en lopen ook in 2023 nog door.

Ondanks de uitdagende omstandigheden hebben we ons kunnen richten op het werken aan kwaliteit en het nastreven van onze ambities zoals vastgelegd in ons strategisch beleid voor de jaren 2020-2024, met de focus op *het leren zichtbaar maken*. Om voldoende tijd te hebben om deze ambities te realiseren en vanwege een bestuurswissel, hebben we besloten om ons strategisch beleid met een jaar te verlengen. Een belangrijk aspect hierbij is dat de stichting niet alleen de kwaliteit van het onderwijs en de resultaten in de gaten houdt, maar ook aandacht heeft voor de kenmerken van de leerlingen die ons onderwijs ontvangen. Welke behoeften hebben onze leerlingen in termen van onderwijsaanbod en pedagogisch-didactisch handelen van de leerkrachten, zodat zij goed voorbereid zijn om deel te nemen aan de samenleving.

In 2022 lag de focus van ons expertisecentrum meer op interne samenwerking en het bevorderen van "van en met elkaar leren". We hebben de verschillende aanwezige expertises op onze scholen geïnventariseerd en hebben nu de mogelijkheid om meer van elkaar te leren en gebruik te maken van deze expertise. Op het gebied van interne bedrijfsvoering en processen zijn vorderingen gerealiseerd, een betere samenwerking is mogelijk gemaakt door ontwikkelingen op het gebied van ICT. Daarnaast speelden zaken op het gebied van personeelsbeleid, privacy en huisvesting, deze onderwerpen worden in dit jaarverslag uitgebreid behandeld.

In december kregen we bezoek van de Inspectie voor onderwijs. Door interne audits hebben we ons hier goed op voorbereid, toch is een bezoek van de inspecteur voor medewerkers, directeuren en bestuurder een spannend moment. Ik ben dan ook verheugd te kunnen melden dat dit onderzoek met een voldoende op alle onderzoeksgebieden is afgerond.

In dit jaarverslag leggen we verantwoording af over de ontwikkelingen en resultaten van de SCSOG in 2022. Net als in 2021 kunnen we melden dat we een gezonde financiële situatie hebben in het jaar 2022. Dit geeft ons

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

voldoende vertrouwen voor de komende jaren, waarin de SCSOG zich zal blijven inzetten om onze leerlingen te helpen bij het ontdekken en ontwikkelen van hun mogelijkheden en talenten.

Ik wens u veel leesplezier.

Philip Messak
Bestuurder

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

1. De SCSOG

De stichting en de scholen

De Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen (SCSOG) vormt het bestuur over vier scholen:

- De Fiduciaschool
  School voor speciaal basisonderwijs (primair onderwijs)

- De Kimkiel
  School voor speciaal basisonderwijs (primair onderwijs)

- De Wingerd
  School voor (voorgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerenden (speciaal onderwijs)

- De Bolster
  School voor praktijkonderwijs (voortgezet onderwijs)

De stichting heeft als doel het stichten, in stand houden en exploiteren van onderwijsinstellingen voor christelijk gespecialiseerd onderwijs in Groningen en het ondersteunen van het onderwijs in de regio op het terrein van leerlingenondersteuning. Onze scholen bevinden zich in de stad Groningen en bieden onderwijs en ondersteuning aan leerlingen van het speciaal basisonderwijs, (voortgezet) speciaal onderwijs aan zeer moeilijk lerende kinderen en het praktijkonderwijs. Het expertiseteam van de SCSOG maakt gebruik van de specifieke expertise van onze medewerkers door diensten te verlenen en ondersteuning te bieden binnen onze eigen stichting evenals aan andere scholen en besturen in de regio.

In 2022 telde de scholen van de SCSOG 832 leerlingen op de teldatum van 1 oktober 2021. Dit betekende een stijging ten opzichte van 2021, toen er op teldatum 797 leerlingen waren.
Het aantal medewerkers van de stichting is in 2022 gegroeid naar 201, terwijl er in 2021 198 medewerkers waren.

De scholen van de SCSOG vallen onder drie verschillende onderwijswetten, namelijk de Wet op het primair onderwijs (Fiduciaschool en De Kimkiel), de Wet op de expertisecentra (De Wingerd) en de Wet op het voortgezet onderwijs (De Bolster). Hierdoor opereren ze binnen verschillende wettelijke kaders.
Wat betreft het personeel werken zij onder twee verschillende cao's: de cao voortgezet onderwijs voor De Bolster en de cao primair onderwijs voor de overige drie scholen.
De scholen van de SCSOG bedienen een groot voedingsgebied. De leerlingen komen uit verschillende gebieden, waaronder de stad Groningen, de Ommelanden, de kop van Drenthe en het grensgebied van Friesland.
Bovendien is de SCSOG actief betrokken bij drie samenwerkingsverbanden voor passend onderwijs.

Missie en visie

De SCSOG heeft haar missie en visie geformuleerd in 2018. Deze gemeenschappelijke uitgangspunten zijn leidend voor de vijf onderdelen van de stichting.

Missie:
“Wij stimuleren onze leerlingen in een positief klimaat hun mogelijkheden en talenten te ontdekken en te ontwikkelen.”

Visie:
“Wij willen onze leerlingen in staat stellen zelfredzaam te zijn en hun talenten te gebruiken. We ondersteunen kwetsbare kinderen en jongeren bij het verwerven van een plek in de maatschappij. We doen dit vanuit

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

betrokkenheid en verbondenheid. We bieden onze leerlingen een veilig en positief klimaat. We leggen de lat met betrekking tot prestaties en competenties in relatie tot de mogelijkheden van iedere leerling zo hoog mogelijk. Onze medewerkers spelen een centrale en leidende rol in de ontwikkeling van leerlingen. Daarom investeren wij in de deskundigheid en professionaliteit van al onze medewerkers. Om te zorgen dat leerlingen zo veel mogelijk kansen krijgen, werken we samen met ouders, andere scholen en besturen, bedrijven en (zorg-) instellingen. Leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben zijn welkom bij ons. We willen voor leerlingen en voor leerkrachten een leer- en werkgemeenschap zijn op basis van open christelijke waarden. We willen een leercultuur bevorderen door een professionele dialoog tussen leerlingen, medewerkers en schoolleiding. Op directieniveau willen we door het stimuleren van de onderlinge samenwerking het collectief versterken en de kracht van de afzonderlijke scholen vergroten."

Organisatie

Het organogram van de SCSOG zag er in 2022 als volgt uit:

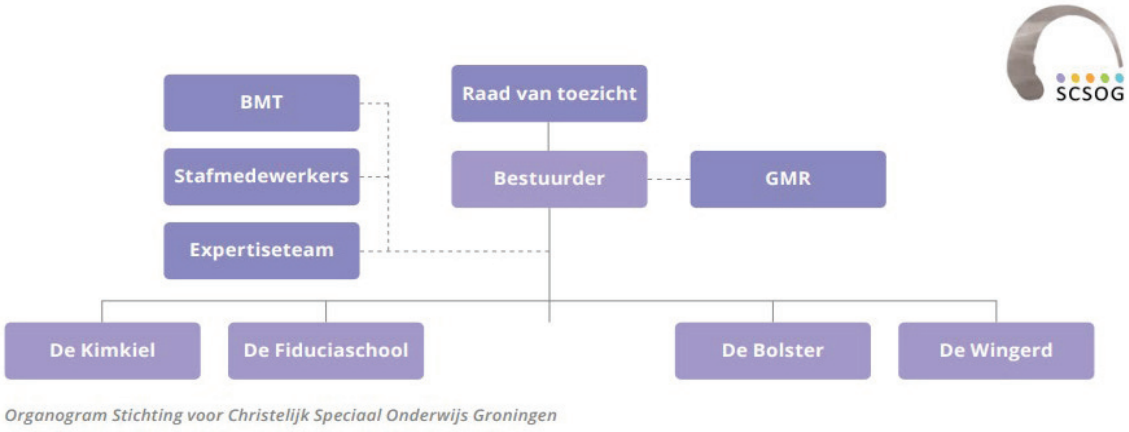

Organogram Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

De SCSOG bestaat uit vier scholen, elk met een eigen directeur. In het verslagjaar 2022 zijn er veranderingen geweest in de samenstelling van de schoolleiding. Op de twee SBO-scholen zijn adjunct-directeuren en directieondersteuners aangesteld om de directeuren te ondersteunen. De directeuren zijn primair verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken op hun eigen school en leggen hierover verantwoording af aan de bestuurder van de SCSOG.

Sinds 1 januari 2017 wordt de stichting geleid door een professionele bestuurder. Voor die tijd had de SCSOG een bestuur met onbezoldigde leden die zowel de bestuurlijke als toezichthoudende rol vervulden. In 2017 is de scheiding tussen bestuur en toezicht geformaliseerd door het aanstellen van een bestuurder en het oprichten van een raad van toezicht. Het voormalige bestuur is omgevormd tot raad van toezicht.

In 2019 is de bestuursstructuur zorgvuldig geëvalueerd, waarbij is besloten om de bestuursstructuur te continueren. De raad van toezicht blikt in hoofdstuk 2 van het jaarverslag terug op het jaar 2022. Het bestuur en de raad van toezicht hanteren de 'Code Goed Onderwijsbestuur' van de VO-raad (belangenorganisatie voor voortgezet onderwijs) als uitgangspunt. Daarnaast voldoet de SCSOG aan de 'Code Goed bestuur' van de PO-raad (belangenorganisatie voor primair onderwijs).

In 2022 heeft het Bovenschools Management Team (BMT) binnen de SCSOG een totaal van 20 vergaderingen gehouden. Het BMT is een platform waarin de directeuren en de bestuurder bijeenkomen om gezamenlijke beleidskwesties te bespreken. Tijdens deze vergaderingen worden belangrijke onderwerpen behandeld die van invloed zijn op alle scholen van de stichting. Het BMT biedt een gelegenheid voor de directeuren en de

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

bestuurder om samen te werken, informatie uit te wisselen en gezamenlijke beslissingen te nemen met betrekking tot het beleid van de stichting.

Elke school binnen de SCSOG heeft een eigen medezeggenschapsraad (MR). De MR van elke school houdt ongeveer zes keer per jaar vergaderingen, meestal in aanwezigheid van de directie van de school. In 2013 is het GMR-platform (Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad) van start gegaan, waarin MR-leden van de vier scholen vertegenwoordigd zijn (één ouder en één medewerker per school). De bestuurder neemt rechtstreeks deel aan de GMR-vergaderingen met als doel het voorgenomen beleid aan deze raad voor te leggen en te bespreken. In hoofdstuk 3 van het jaarverslag wordt teruggeblikt op het jaar 2022 door de GMR. De GMR biedt een platform voor medezeggenschap en inspraak, waarin beslissingen en beleidskwesties worden besproken die van invloed zijn op alle scholen van de stichting.

Een groot deel van de ondersteunende personele en financiële diensten van de stichting is sinds 2017 uitbesteed aan het administratiekantoor Preadyz. Daarnaast zijn er in de afgelopen jaren enkele staffunctionarissen aangesteld of ingehuurd om bovenschoolse ondersteunende processen uit te voeren, voornamelijk via inhuur en detachering.

Vanaf september 2017 is er een zelfstandige controller ingehuurd voor één dag per week. Vanaf januari 2018 was binnen de SCSOG een HR-adviseur voor één dag per week op detacheringsbasis werkzaam. In de loop van 2022 is een HR-adviseur in dienst genomen voor 0,6 fte, naast de bestuurder (0,8 fte en vanaf september 1,0 fte) en de managementondersteuner (0,7 fte). Deze personele bezetting zorgt voor ondersteuning op het gebied van financiën, HR en algemeen management binnen de stichting.

Sinds 2018 is er een functionaris gegevensbescherming ingehuurd voor een beperkt aantal uren om te zorgen voor naleving van de privacywetgeving. In 2020 is besloten om het ICT-beheer in eigen beheer te nemen, waardoor bovenschoolse formatie is ingevuld voor het beheer van de ICT-systemen. In 2021 is een project gestart om de kwaliteit van de ICT-voorzieningen en het ICT-beheer verder te versterken binnen de stichting. Dit project is in 2022 afgerond, waarbij met name aandacht is besteed aan de implementatie van de digitale werkomgeving (DWO) en de herverdeling van taken en verantwoordelijkheden binnen de ICT-beheergroep van de organisatie. Deze maatregelen hebben tot doel om de kwaliteit, efficiëntie en veiligheid van de ICT-voorzieningen binnen de stichting te verbeteren. Het verzuimbeheer is ook uitbesteed aan een externe partij, zodat dit op professionele wijze kan worden geregeld.

Gezien de omvang van de stichting zoeken we voortdurend naar een goede balans tussen kwaliteit en professionaliteit, flexibiliteit en kwetsbaarheid. We streven ernaar de bovenschoolse staf zo efficiënt mogelijk in te richten, maar toch voldoende expertise voor de verschillende processen in huis te hebben.

Samenwerking en dialoog

De SCSOG is in het kader van passend onderwijs verbonden aan drie samenwerkingsverbanden:
- het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Provincie Groningen PO 20.01;
- het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Stad VO 20.01;
- het samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Ommelanden VO 20.02.

Bij het laatstgenoemde samenwerkingsverband is de SCSOG een ‘opting in’ partner. Vanaf 2021 is de bestuurder van de SCSOG lid geworden van het ‘niet-uitvoerend-bestuur’ van dit samenwerkingsverband en daarmee ook voorzitter van de subregio centraal. In het samenwerkingsverband VO 20.01 is de bestuurder van de SCSOG-voorzitter van de ALV. In het samenwerkingsverband PO 20.01 is de bestuurder van de SCSOG lid van de ALV. In de loop van het jaar 2022 zijn deze rollen als gevolg van het vertrek van de zittende bestuurder van de SCSOG overgenomen door bestuurders van andere Groningse besturen.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Vanaf 1 september 2022 is de nieuwe bestuurder lid van de ALV van het samenwerkingsverband Primair Onderwijs Groningen PO 20.01 en lid van de ALV van het samenwerkingsverband Groningen Stad VO 20.01 en samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Ommelanden VO O 20.02.

Daarnaast neemt de bestuurder van de SCSOG deel aan het bestuurlijk overleg van het project 'de toekomst van het pro en vso'. Hierbij zijn de drie samenwerkingsverbanden passend onderwijs betrokken en alle besturen die pro en/of vso hebben in de stad of de ommelanden. Het doel van dit project is een gezamenlijke toekomstagenda te bepalen voor deze onderwijsvoorzieningen in de provincie Groningen.

In 2022 zijn er werkgroepen opgericht die zich bezighouden met het verkennen van verschillende routes van het praktijkonderwijs (pro) en voortgezet speciaal onderwijs (vso) naar het entreeonderwijs op het middelbaar beroepsonderwijs (mbo). Deze werkgroepen worden geleid door een kartrekker vanuit het mbo en hebben als doel om overeenstemming te bereiken tussen het voortgezet onderwijs (vo) en het mbo over de inrichting van deze routes, zodat de overgang van pro/vso-leerlingen naar het entreeonderwijs succesvol kan verlopen.
De werkgroepen zullen zich buigen over verschillende aspecten, zoals het curriculum, de begeleiding en ondersteuning van de leerlingen, en de samenwerking tussen de betrokken onderwijsinstellingen. Door samen te werken en afstemming te zoeken, streven de werkgroepen ernaar om een geleidelijke en succesvolle instroom van pro/vso-leerlingen in het entreeonderwijs te bewerkstelligen.
Dit initiatief is gericht op het creëren van betere overgangsmogelijkheden voor pro/vso-leerlingen naar het mbo, zodat zij de kans krijgen om hun talenten verder te ontwikkelen en succesvol deel te nemen aan het vervolgonderwijs.

Naast de betrokkenheid bij de eerder genoemde verbanden, is de SCSOG actief betrokken bij het Platform VO-MBO in de provincie Groningen. De bestuurder van de SCSOG heeft in 2022 deelgenomen aan verschillende commissies binnen dit platform, waaronder de agendacommissie, de commissie 'Herontwerp', de commissie 'Entreeonderwijs' en de commissie 'Speciale onderwijsvoorzieningen'. Deze betrokkenheid en vertegenwoordiging van de SCSOG in het Platform VO-MBO hebben als doel om de samenwerking en afstemming tussen het voortgezet onderwijs (VO) en het middelbaar beroepsonderwijs (MBO) in de regio te bevorderen.
De voortzetting van deze betrokkenheid bij het Platform VO-MBO door de nieuwe bestuurder vanaf september 2022 toont de voortdurende inzet van de SCSOG om actief bij te dragen aan de ontwikkeling en verbetering van het onderwijs in de regio Groningen.

Het bestuur van de SCSOG deelt een kantoor aan de Eenrumermaar met twee andere besturen voor christelijk onderwijs in de stad Groningen. In dit gezamenlijke kantoor wordt gestreefd naar zoveel mogelijk samenwerking op inhoudelijk relevante onderwerpen. Deze fysieke nabijheid en samenwerking vergemakkelijken de uitwisseling van kennis, ervaring en expertise tussen de besturen, wat kan bijdragen aan een verdere versterking van het christelijk onderwijs in de regio.

Er zijn in 2022 geen klachten binnengekomen bij het bestuur.

2. Verslag van de raad van toezicht

In dit hoofdstuk blikt de raad van toezicht terug op het jaar 2022.

Een jaar van verandering
Het jaar 2022 is een jaar van verandering geweest voor de raad van toezicht. In de eerste plaats door het toetreden van twee nieuwe leden. Twee leden van de raad, de heren Jan Folkert Deinum en Mentko Nap namen, vanwege het feit dat hun zittingstermijn verstreken was afscheid. De heren Fitim Ismaili en Jelmer Dijkstra mochten we begroeten als nieuwe leden van de raad. Door het vertrek van de heer Deinum was de vacature van voorzitter vacant. Hij is opgevolgd door de heer Bert Dijkstra, die vanwege de continuïteit van de raad zijn zittingstermijn met een jaar verlengd heeft.
Een ingrijpender verandering was het vertrek van de bestuurder, mevrouw Annalie Osinga. Zij werd per 1 augustus 2022 benoemd tot voorzitter van het college van bestuur van het dr. Nassaucollege te Assen. Met hulp van een extern bureau is de SCSOG er in geslaagd snel een opvolger voor mevr. Osinga te vinden. Op 1 september 2022 is de heer Philip Messak aangetreden als bestuurder van de stichting.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Contact met de scholen
Na een periode van gedwongen schoolsluiting eind december 2021, als gevolg van de coronapandemie, mochten de scholen gelukkig op 10 januari weer open. Ook kon de raad weer scholen gaan bezoeken. Alle scholen zijn in dit jaar dan ook bezocht door een delegatie van de raad. Tijdens de bezoeken zijn lessen bezocht en gesprekken gevoerd met personeelsleden en de leiding van de school.

Contact met de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR)
Twee leden van de raad van toezicht hebben twee keer de vergadering van de gemeenschappelijke medezeggenschapsraad bezocht. Tijdens deze bijeenkomsten zijn de belangrijkste zaken die op dat moment speelden besproken en is ook de relatie tussen de GMR en het bestuur besproken.

Verantwoording van de wettelijke taken
De raad van toezicht bestond in het jaar 2022 uit vijf personen, die elk vanuit de eigen discipline een bijdrage hebben geleverd aan de raad en de stichting. De leden kunnen ten opzicht ven elkaar en de bestuurder onafhankelijk en kritisch opereren. De raad heeft toegezien op de naleving van de code Goed onderwijsbestuur en kan concluderen dat er overeenkomstig de code is gehandeld door het bestuur.

Er zijn vijf bijeenkomsten van de raad geweest en daarnaast heeft de raad een scholingsbijeenkomst, samen met de bestuurder en de directeuren en adjunct-directeuren, over meer inclusief onderwijs bijgewoond. Tijdens de vergaderingen met het bestuur heeft de bestuurder de raad in voldoende mate voorzien van informatie. Belangrijke thema's waren de coronapandemie en de gevolgen daarvan voor het onderwijs, de leerlingen en het personeel, de aanstaande nieuwbouw van de Fiduciaschool en het feit dat er een (te) groot beroep wordt gedaan op de SBO-scholen van de stichting, waardoor er een volverklaring is afgegeven. Daarnaast is ook het welzijn van het personeel een belangrijk thema alsmede het aantrekken en het behouden van personeel.
De bestuurder heeft de raad voldoende betrokken bij de voorbereiding en uitvoering van het geplande vierjaarlijkse bestuursonderzoek van de inspectie in december. Een delegatie van de raad van toezicht heeft tijdens het inspectiebezoek gesprekken gevoerd met de inspecteurs. De SCSOG heeft op alle standaarden een voldoende beoordeling ontvangen, wat in het definitieve inspectierapport van 2023 is bevestigd. De raad heeft de aandachtspunten en herstelopdrachten die in vertrouwen zijn gegeven serieus genomen en hier actie op ondernomen. Ook kwam de bovenmatige reserve van de stichting ter sprake en de wijze waarop het bestuur de reserves met behulp van een bestedingsplan wil afbouwen.

De aanwezige "checks and balances" binnen de SCSOG, waaronder de drie jaarlijkse rapportages (zowel financieel als inhoudelijk) van het bestuur, de jaarlijkse schoolbezoeken en de gesprekken met schooldirecties en leerkrachten, bieden de raad van toezicht voldoende informatie en inzicht om de doelmatigheid en rechtmatigheid van de middeleninzet te beoordelen. Deze instrumenten stellen de raad in staat om een adequaat toezicht te houden op het bestuur en om geïnformeerd beslissingen te nemen.
Naast bovengenoemde zaken heeft de raad de begroting voor het jaar 2022 en de jaarrekening over het jaar 2021 goedgekeurd.
De raad heeft een externe accountant benoemd en heeft toegezien op de doelmatigheid van de bestedingen van het bestuur. De accountant heeft zijn bevindingen teruggekoppeld naar de bestuurder en de auditcommissie van de raad van toezicht. De raad komt tot de conclusie dat er op een verantwoorde manier met de middelen is omgegaan en dat ze doelmatig zijn besteed. Tevens heeft de raad het jaarverslag 2021 goedgekeurd.
Als werkgever heeft de remuneratiecommissie tweemaal een gesprek gevoerd met de bestuurder; een voortgangsgesprek en een exitgesprek in verband met het vertrek van de bestuurder naar een andere scholengroep. Met de nieuwbenoemde bestuurder is nog geen gesprek gevoerd door de remuneratiecommissie maar wel is er tweemaandelijks overleg tussen de voorzitter van de raad en de bestuurder.
Na afloop van elke vergadering wordt door de leden van de raad en de bestuurder de bijeenkomst geëvalueerd. De vergaderingen worden gekenschetst door de prettige en open sfeer waarbij eenieder zich kritisch durft op te stellen. Er heeft in 2022 geen evaluatie met een externe partij plaatsgevonden. Een dergelijke evaluatie staat voor 2023 gepland.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Besluitenlijst 2022

Nr.	Betreft:	Datum:
1.	Goedkeuring bestedingsplan	17-2-2022
2.	Goedkeuring treasurystatuut en treasuryplan 2022	17-2-2022
3.	Goedkeuring formatieplan 2022-2026	23-6-2022
4.	Goedkeuring jaarverslag 2021	23-6-2022
5.	Goedkeuring begroting 2023	8-12-2022

Ten slotte
De raad van toezicht spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de bestuurder leiding heeft gegeven aan de stichting, waardoor de organisatie in control is. Hij is daarnaast ingenomen met de manier waarop de medewerkers van de onder de stichting ressorterende scholen zich hebben ingezet om de leerlingen te begeleiden.

Samenstelling van de raad van toezicht

In het verslagjaar 2022 bestond de raad uit de volgende leden

Functionaris	Functie en commissielidmaatschap	Hoofdbetrekking	Nevenfuncties
M. C. Bouma	Lid Lid van de auditcommissie	Strategisch adviseur Terra MBO	Lid medezeggenschapsraad Basisschool de Eskampen in Peize (onbezoldigd)
J. Dijkstra	Lid Lid van de remuneratiecommissie	Managing Director Brink CS Group	Lid RvT van de Noordelijke ProductiviteitsAlliantie
A. Dijkstra	Voorzitter Lid van de remuneratiecommissie	Algemeen directeur bij Ubbo Emmius Scholengemeenschap	Secretaris van de Coöperatieve Innovatiehub Veenkoloniën U.A. (onbezoldigd) Secretaris van Stichting gebiedsfonds Stadskanaal op Zon. (onbezoldigd)
B. Kuiken	Vicevoorzitter Lid van de auditcommissie	Commercieel directeur bij ABN Amro	Bestuurslid Stichting Present Groningen (onbezoldigd)
F. Ismaili	Lid Lid van de auditcommissie	Directeur bedrijfsvoering Noorderpoort	-

De leden van de raad van toezicht ontvangen een vrijwilligersvergoeding van €. 1800,- voor hun werk voor de stichting.

3. Verslag van de GMR

In dit hoofdstuk blikt de GMR terug op het jaar 2022

Een kalenderjaar is voor elk onderwijs gremium altijd al op te splitsen in twee delen, want je hebt tenslotte te maken met twee (delen van) verschillende schooljaren. In 2022 was dit door de bestuurswisseling nog meer het geval dan anders.

AKSOS AKSOS Assurance B.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De eerste vier vergaderingen – tot de zomervakantie – waren nog in het bijzijn van mevrouw Annalie Osinga. We kijken als GMR terug op een mooie en prettige samenwerking. Er is sinds haar aantreden een enorme professionaliseringsslag gemaakt binnen de SCSOG, wat ook de GMR ten goede is gekomen.
De inhoud van de vergaderingen wordt in samenspraak met de bestuurder vastgesteld en daarbij worden we meegenomen in belangrijke en lopende zaken.

Sinds de zomer van 2022 heeft de SCSOG een nieuwe bestuurder, de heer Philip Messak. We zijn als GMR in het voorjaar betrokken geweest bij de sollicitatieprocedure.
De ingeslagen koers qua samenwerking, openheid en wederzijdse actieve betrokkenheid tussen GMR en bestuurder is gelukkig gecontinueerd. We hebben de eerste kennismaking met de heer Messak en het tweetal vergaderingen die daarna plaats hebben gevonden in 2022 als zeer prettig ervaren.
Gelukkig konden alle zes overleggen, in tegenstelling tot het voorgaande jaar, gewoon fysiek plaatsvinden.

Tijdens de mei vergadering heeft de GMR-overleg gevoerd met een afvaardiging van de raad van toezicht van de SCSOG, in de persoon van de heer Bert Dijkstra en de heer Fitim Ismaili. Het bezoek van november is doorgeschoven naar januari 2023.

Instemming en positief advies is door de GMR verleend met:
- het jaarverslag 2021
- het aanwijzingsbesluit Werkkostenregeling 2022
- het bestuursformatieplan 2022 – 2026
- het functiehuis PO
- de integriteitscode SCSOG
- de meerjarenbegroting 2023 – 2027
- de procedure en het functieprofiel m.b.t. vacature bestuurder

Samenstelling van de GMR

De bezetting van de GMR in 2022 (januari – augustus) was:

Functionaris	**Functie**
Dhr. Hugo Vellinga (personeel De Bolster)	Voorzitter GMR
Ouder De Bolster	Vacant
Mw. Gera Steentjes (personeel De Wingerd)	Lid GMR
Mw. Willemijn Akkermans (ouder De Wingerd)	Secretaris GMR
Dhr. IJsbrand Knol (personeel De Kimkiel)	Lid GMR
Mw. Claudia Heijnen (ouder De Kimkiel	Lid GMR
Mw. Gerda Boshart (personeel De Fiduciaschool)	Lid GMR
Mw. Sietske Terpstra (ouder De Fiduciaschool)	Lid GMR
Mw. Wies Beukema (managementassistent SCSOG)	Notulist

De bezetting van de GMR in 2022 (augustus – december) was:

Functionaris	**Functie**
Dhr. Hugo Vellinga (personeel De Bolster)	Voorzitter GMR
Mw. Tamara Klarenbeek (ouder De Bolster)	Lid GMR
Mw. Gera Steentjes (personeel De Wingerd)	Lid GMR
Mw. Willemijn Akkermans (ouder De Wingerd)	Secretaris GMR
Mw. Inge Boer (personeel De Kimkiel)	Lid GMR
Mw. Claudia Heijnen (ouder De Kimkiel)	Lid GMR
Mw. Gerda Boshart (personeel De Fiduciaschool)	Lid GMR
Ouder De Fiduciaschool	Vacant
Mw. Wies Beukema (managementassistent SCSOG)	Notulist

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Halverwege het jaar hebben er enkele wijzigingen in de samenstelling plaatsgevonden (zie schema) na het afscheid van IJsbrand Knol (personeel De Kimkiel) en Sietske Terpstra (ouder De Fiduciaschool). Helaas is er in 2022 geen nieuwe ouder namens De Fiduciaschool bereid gevonden om zitting te nemen in de GMR. Deze functie was in deze periode daarom vacant.

4. Verslag van het bestuur

In dit hoofdstuk verantwoordt het bestuur zich over het gevoerde beleid in 2022.

Domein onderwijs en kwaliteit

Gevolgen van de coronapandemie en onderwijsachterstanden in het SBO
In 2021 hebben de scholen en de stichting te maken gehad met uitzonderlijke omstandigheden als gevolg van de pandemie. Er is geprobeerd om afstandsonderwijs op te zetten, waarbij regelmatig contact met de leerlingen werd onderhouden. Gelukkig kon in 2022 het onderwijs weer grotendeels op locatie plaatsvinden. Ook konden fysieke activiteiten zoals schoolreisjes, afscheidsbijeenkomsten voor leerlingen in de hoogste groepen en kerstmarkten doorgaan in 2022. Dit bood de leerlingen de gelegenheid om te genieten van deze bijzondere gebeurtenissen en zorgde voor een gevoel van normaliteit en verbondenheid binnen de scholen.

Ondanks deze terugkeer naar fysiek onderwijs, bleef continuïteit een uitdaging vanwege de vervanging van zieke collega's als gevolg van corona of de griep. Dit legde een zware last op het personeel, dat intern moest inspringen vanwege de krapte op de arbeidsmarkt en het gebrek aan beschikbare extra leerkrachten. Ondanks de veranderende situatie en de druk op de interne vervanging, is er toch gewerkt aan de strategische doelen van het beleid. Echter, gezien de vervangingsproblematiek was er beperkte tijd en energie beschikbaar hiervoor. Het verlengen van het huidige strategisch beleidsplan biedt dan ook mogelijkheden om ingezette trajecten goed te evalueren en af te ronden.

Op de beide SBO- scholen liepen vooral de kinderen uit groep 3 op gebied van lezen leerachterstand op. Door extra lessen aan te bieden in kleinere groepen, kunnen de kinderen meer individuele aandacht krijgen en kan er gerichter gewerkt worden aan het verbeteren van hun leesvaardigheden.
Daarnaast is het verlengen van de lesstof in groep 3 een goede zet geweest. Door meer tijd te creëren voor instructie, hebben de leerkrachten de mogelijkheid om de lesstof grondiger en uitgebreider te behandelen. Dit geeft de kinderen de kans om de leerstof beter te begrijpen en zich de vaardigheden eigen te maken die nodig zijn om goed te leren lezen. Ook werd op gebied van sociaal-emotionele en fysieke vaardigheden meer aandacht gegeven door middel van het inzetten van vakleerkrachten toneel, drama en muziek. Techniekles werden via onderwijsateliers gegeven.

Nationaal Programma Onderwijs
In 2022 werd bekend dat de financiële NPO-middelen ingezet konden worden tot en met het schooljaar 2024-2025. Hierdoor hebben we meer tijd gekregen om de maatregelen die vanaf 2021 zijn genomen ook na 2023 door te zetten. In totaal heeft de stichting ruim 1.000.000 euro aan NPO-middelen ontvangen. Er zijn geen NPO-middelen afgeroomd voor bovenschoolse activiteiten. De scholen hebben volledig beschikking over het NPO-bedrag per leerling en konden op basis van de schoolscan invulling geven aan de plannen.

De schoolplannen variëren per school en zijn gebaseerd op de schoolscan die per school gemaakt is. De plannen zijn gebaseerd op de interventies in de ‘menukaart’ van het ministerie en zijn geïntegreerd in de schoolplannen 2021-2022 en 2022-2023. De plannen zijn met instemming van de MR opgesteld en uitgevoerd. Op hoofdlijnen is ingezet op de volgende zaken:

- Extra formatie voor NT2-onderwijs voor de specifieke doelgroep NT2-leerlingen.
- Extra formatie voor onderwijsondersteuners voor taal- en rekenonderwijs, zodat meer differentiatie op dit gebied mogelijk werd.
- Extra formatie voor onderwijsondersteuners voor de praktijkvakken.
- Projectweken rondom gezondheid en cultuur, hiervoor is externe ondersteuning ingehuurd.
- Extra sportieve activiteiten door meer formatie lichamelijke opvoeding en inhuur van projectactiviteiten.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

- Psycho-sociale hulp en ondersteuning voor individuele leerlingen.
- Een toekomstcoach voor schoolverlaters vanuit het praktijkonderwijs die in een multi-problem context zitten.
- Extra inzet van vakleerkrachten voor sport, muzieklessen, technieklessen, theater en toneel.
- Meer formatie voor achterwacht en 'time-out' om leerlingen op te vangen die tijdelijk niet in de groep kunnen participeren.
- Extra lessen zelfregulerend leren en samenwerkend leren.
- Inzet van extra digitale middelen om in kleine groepjes te kunnen werken.
- Inzet van schoolmaatschappelijk werk voor gezinnen die extra ondersteuning nodig hebben.
- Extra inzet van logopedie om opgelopen achterstanden in te halen.

De impact van de coronapandemie op leerlingen varieerde sterk afhankelijk van hun thuissituatie. Op het gebied van de basisvaardigheden taal en rekenen werd weinig vertraging geconstateerd, en sommige leerlingen boekten zelfs vooruitgang op deze gebieden. Echter, veel leerlingen misten het sociale aspect van school en de buitenschoolse activiteiten. Ze kregen tijdens de pandemie vaak te weinig lichaamsbeweging. De praktijkvakken, die van groot belang zijn voor onze leerlingen, kwamen onder druk te staan tijdens het afstandsonderwijs, evenals interne en externe stages in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en praktijkonderwijs. Sommige leerlingen ontwikkelden sociaal-emotionele of psychische problemen als gevolg van de pandemie. Voor leerlingen die Nederlands als tweede taal (NT2) leren, had de pandemie als gevolg dat ze te weinig of geen Nederlands konden spreken, waardoor ze een achterstand opliepen in het beheersen van de Nederlandse taal. In 2022 was het weer mogelijk om fysiek onderwijs te geven, waardoor er structuur en regelmaat in de lessen terugkeerden. Dit werd door zowel leerlingen als medewerkers zeer positief ervaren. Leerlingen kregen weer de nodige aandacht en voelden zich weer gezien doordat ze elkaar weer fysiek konden ontmoeten. De gemiste (sociale) activiteiten konden weer plaatsvinden.

Strategisch beleidsplan 2020-2023
In 2022 is besloten om het strategisch beleidsplan met een jaar te verlengen vanwege de impact van de coronapandemie en een bestuurswissel. Deze verlenging bood de vier scholen meer tijd om de strategische doelen verder te ontwikkelen, waarvoor beperkte vooruitgang was geboekt in voorgaande jaren. Bovendien kreeg de nieuwe bestuurder de gelegenheid om het huidige beleidsplan grondig te evalueren en een solide start te maken met het proces van het strategisch beleid voor de periode 2024-2028.

Ons hoofddoel in het Strategisch beleidsplan is voor de jaren 2020-2024:

Hoe kunnen we de ontwikkeling van onze leerlingen verbeteren en zichtbaar maken?

Dit hoofddoel hebben we vertaalt in een vijftal streefdoelen:

✓ We verbeteren de wijze waarop we de brede individuele ontwikkeling van onze leerlingen zichtbaar maken op onze scholen. We stemmen dit af binnen de stichting, waarbij we niet streven naar uniformiteit maar wel naar beredeneerde overeenkomsten en verschillen.

✓ We passen ons aanbod daar waar nodig aan, zodat het aanbod gericht is op de brede ontwikkeling van onze leerlingen: zelfredzaamheid, zelfvertrouwen, eigenwaarde, kennis, burgerschap en basisvaardigheden. Praktische vaardigheden krijgen in de komende periode meer aandacht.

✓ We versterken ons pedagogisch-didactisch handelen. Hiervoor maken we bijvoorbeeld gebruik van 'lesson study'. De samenwerking van leraren in het vormgeven en evalueren van lessen wordt geïntensiveerd.

✓ We versterken de samenwerking en het delen van expertise in onze stichting. Ons expertiseteam 'nieuwe stijl' heeft hierin een belangrijke rol.

✓ We versterken ons kritisch beoordelingsvermogen om goed te kunnen kijken naar ons effect op het leren van onze leerlingen zodat we ons gedrag aan kunnen passen om een groter effect te bereiken.

Deze streefdoelen zijn in de verschillende (school)plannen van de scholen verder geoperationaliseerd, passend bij de leerlingenpopulatie en de fase van de ontwikkeling per school. Hierin is ruimte voor eigen invulling van de scholen.

In 2022 hebben we gewerkt aan de streefdoelen door de volgende activiteiten:

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1. De scholen hebben overeenstemming bereikt over het gebruik van een combinatie van het Landelijk Doelgroepenmodel (LDGM), het ontwikkelingsperspectief en het portfolio voor het volgen van de ontwikkeling van leerlingen. Het LDGM dient als richtlijn, het ontwikkelingsperspectief wordt gebruikt als individueel volginstrument en het portfolio helpt bij het geven van betekenis aan de ontwikkeling van elke leerling. Op alle scholen is de verdere ontwikkeling van het portfolio bij een ieder onder de aandacht. Dit krijgt mede vorm doordat nieuw leven is geblazen in het IB-netwerk, wat een belangrijk onderdeel is van het in- en externe netwerk van specialisten. Hierdoor kan kennis en ervaring worden uitgewisseld en kunnen professionals binnen de SCSOG van elkaar leren.
2. Na een evaluatie van het leerstofaanbod op de vier scholen is gebleken dat er specifieke aandacht kan worden besteed aan praktijkvaardigheden voor leerlingen op de beide sbo-scholen. Vooral voor leerlingen die naar het praktijkonderwijs doorstromen, is het belangrijk om gedurende hun schoolloopbaan in het sbo praktische vaardigheden te ontwikkelen, hiervoor is de samenwerking met De Bolster gecontinueerd. Voor De Wingerd en De Bolster ligt de uitdaging juist bij het creëren van een doorgaande lijn met betrekking tot de basisvaardigheden taal en rekenen en het verbinden van theoretische vakken met praktijkvakken. Het gebruik van het doelgroepenmodel zal hieraan bijdragen door verdere stimulans te geven. Door deze specifieke aanpassingen en initiatieven kan het leerstofaanbod beter aansluiten bij de behoeften en ontwikkeling van de leerlingen.
3. Als collectieve beslissing binnen het BMT is ervoor gekozen om op alle vier de scholen te werken met "Lesson Study", een aanpak gericht op het versterken van het pedagogisch-didactisch handelen. Het traject wordt op elke school aangepast aan de specifieke ontwikkelingsfase en personeelssamenstelling. Er is echter ook gekozen om gedeeltelijk samen te werken in het gebruik van Lesson Study, zodat er gebruik kan worden gemaakt van elkaars expertise.
   In de praktijk is gebleken dat Lesson Study niet altijd geschikt is voor elke school. Daarom wordt er op twee scholen gekeken naar alternatieve methoden om het pedagogisch-didactisch handelen te versterken. Door verschillende benaderingen te verkennen, kan elke school de aanpak kiezen die het beste past bij hun specifieke behoeften en omstandigheden.
4. In 2022 heeft het expertisecentrum binnen de SCSOG zich verder ontwikkeld met de nadruk op het leren van en met elkaar. De "connectoren", die verantwoordelijk zijn voor het identificeren van expertise binnen de SCSOG, hebben een menukaart ontwikkeld op basis van een inventarisatie. Deze menukaart stelt scholen in staat om gebruik te maken van de beschikbare expertise en een beroep te doen op specialisten binnen de SCSOG. Het expertisecentrum speelt dus een belangrijke rol in het faciliteren van samenwerking en kennisdeling tussen specialisten, zowel binnen de organisatie als extern.
5. In 2022 zijn er binnen de SCSOG drie pilots gestart met betrekking tot "mandatering". Deze pilots waren gericht op het verkrijgen van meer duidelijkheid over hoe de mandaatgever en -nemer kunnen omgaan met de beschikbare handelingsruimte. De methode van mandatering sluit goed aan bij de besturingsfilosofie van de organisatie, waar ruimte en vertrouwen belangrijke kenmerken zijn.
   De werkwijze van mandatering bevindt zich nog steeds in de pilotfase en vereist een grondige evaluatie. De evaluatie zal voornamelijk bepalen of deze werkwijze effectief is en in voldoende mate bijdraagt aan ons kritsich beoordelingsvermogenen te kijken naar het effect van ons handelen op leerlignen. De drie mandaatpilots binnen de SCSOG zijn: zicht op ontwikkeling, kennisdeling en identiteit.

Contacten met de Inspectie van het Onderwijs
Alle scholen van de SCSOG hebben het basisarrangement van de Inspectie van het Onderwijs ontvangen, wat aangeeft dat zij voldoen aan de gestelde kwaliteitseisen. Aangezien het vierjaarlijks bestuursonderzoek van de Inspectie voor Onderwijs vanwege de coronapandemie de voorgaande jaren is uitgesteld, hebben alle scholen en bestuur een zelfevaluatie geschreven hoe de school en de stichting ervoor staat ter voorbereiding op het verwachte bezoek. Het onderzoek door de Inspectie van het Onderwijs heeft uiteindelijk in december 2022 plaatsgevonden. Tijdens de verificatieonderzoeken op de scholen is gebleken dat de stichting in control was. Hoewel de definitieve resultaten pas in 2023 bekend werden gemaakt, gaf de eerste terugkoppeling van de inspectie aan dat het bestuur op alle standaarden een voldoende heeft behaald. Er werden enkele kleine herstelopdrachten gegeven op het gebied van risicomanagement, beleid op basisvaardigheden en interne verantwoording over de doelmatigheid van de besteding van middelen en behaalde resultaten. We zijn zeer tevreden met de behaalde resultaten en hebben dit op passende wijze gevierd met alle medewerkers.

Sociale veiligheid

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Op beide SBO-scholen zijn de jaarlijkse leerlingtevredenheidenquêtes uitgezet en de resultaten waren positief. Daarnaast hebben gesprekken met leerlingen en ouders uitgewezen dat leerlingen op onze scholen zich veilig voelen. Er hebben in het kader van sociale veiligheid geen incidenten plaatsgevonden.

De resultaten van ons onderwijs
De scholen brengen systematisch in kaart hoe de resultaten van de leerlingen zich ontwikkelen, dit gebeurt zowel op individueel niveau als op groeps- en schoolniveau. Ook worden jaarlijks vragenlijsten onder leerlingen afgenomen op de scholen, gericht op de veiligheidsbeleving en tevredenheid. De uitkomsten van deze vragenlijsten zijn gemiddeld genomen voldoende tot goed. Naast bovenstaande metingen hebben directeuren en bestuurder zelf activiteiten ondernomen om zicht te krijgen en te houden op de kwaliteit van het onderwijs en ondersteuning. Hieronder vallen (functionerings-)gesprekken met individuele medewerkers, lesbezoeken en gesprekken met leerlingen. De directeuren en andere leidinggevenden op de scholen doen lesbezoeken en bespreken deze lesbezoeken na met de medewerkers. De bestuurder bezoekt ieder jaar iedere school waarbij gedurende een gehele schooldag lessen worden bezocht.

Op stichtingsniveau is het moeilijk om een algemene uitspraak te doen over de kwaliteit van de resultaten, omdat er geen eenduidige data en normen beschikbaar zijn voor de verschillende typen onderwijs. De scholen verschillen sterk in hun doelen en de aard van de leerlingenpopulatie, waardoor ze niet direct met elkaar te vergelijken zijn. Desalniettemin hebben we wel stappen gezet om de leerlingenresultaten meer systematisch te volgen. De scholen brengen in kaart hoe de leerlingen zich ontwikkelen op verschillende onderwijsgebieden.

Het is positief om te vernemen dat de uitstroom op de scholen jaarlijks in kaart wordt gebracht en dat de resultaten overeenkomen met het ontwikkelingsperspectief dat aan het begin van de schoolloopbaan is vastgesteld. Het feit dat de uitstroom in grote lijnen consistent is met voorgaande jaren geeft aan dat de scholen in staat zijn om de leerlingen te begeleiden naar passende vervolgstappen.
Door het in kaart brengen van de uitstroom en het vergelijken met het ontwikkelingsperspectief kunnen de scholen evalueren in hoeverre de gestelde doelen zijn behaald en waar eventuele verbeteringen mogelijk zijn. Het is belangrijk dat de leerlingen de juiste ondersteuning krijgen om hun individuele ontwikkeling te bevorderen en succesvol te kunnen doorstromen naar het vervolgonderwijs of de arbeidsmarkt.
Het regelmatig monitoren van de uitstroom en het afstemmen van het ontwikkelingsperspectief draagt bij aan het versterken van de kwaliteit van het onderwijs en de ondersteuning die de scholen bieden. Het stelt hen in staat om gerichte maatregelen te nemen en de leerlingen de best mogelijke voorbereiding te bieden op hun toekomst.

Uitstroomgegevens sbo De Fiduciaschool en sbo De Kimkiel

De Fiduciaschool	**Aantal**	**%**	**De Kimkiel**	**Aantal**	**%**
VSO-cluster 4	6	14%	VSO cluster 4	3	7%
Praktijkonderwijs	15	35%	Praktijkonderwijs	26	63%
VMBO BL/KL	13	30%	VMBO BL/KL	10	25%
VMBO TL	1	2%	VMBO TL	2	5%
HAVO/VWO	1	2%	*HAVO/VWO*	0	
ZML	3	7%	*ZML*	0	
Vroegtijdig schoolverlater	4	10%	Vroegtijdig schoolverlater	0	
Totaal	43	100%	*Totaal*	41	100%

Beide sbo-scholen participeren actief in een regionaal werkverband dat gericht is op het opstellen van een benchmark voor het speciaal basisonderwijs (sbo). Door samen te werken met andere scholen wordt inzicht gekregen in de eigen resultaten en maar hoe deze zich verhouden tot andere sbo-scholen.
Het ontwikkelen van een systematiek om zicht te krijgen op de eigen resultaten en de vergelijking met andere scholen is waardevol. Het stelt se school in staat om de kwaliteit van het onderwijs te evalueren en verbeterpunten te identificeren. Door de resultaten te vergelijken met het gemiddelde niveau van het doelgroepenmodel en met referentiescholen, krijgt de school een beter beeld van waar de school staat en welke vooruitgang er geboekt kan worden.
Het vaststellen van ambitiedoelen per domein en per doelgroep is een belangrijke stap in het streven naar kwaliteitsverbetering. Het stelt de scholen in staat om gericht te werken aan specifieke ontwikkelingsgebieden

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

en om de leerlingen de beste ondersteuning te bieden. Het regionale project en de benchmark dragen bij aan het verkrijgen van waardevolle informatie en inzichten die kunnen leiden tot verdere verbetering van de kwaliteit van het sbo-onderwijs.

Voor de Fiduciaschool is te zien dat in alle groepen m.u.v. leerjaar 3 en 7 de gemiddelde vaardigheidsscores bij rekenen lager zijn dan die van de leerlingen van de referentiegroep. Dit was vorig jaar ook al het geval, echter gedurende de schoolloopbaan zien we een stijgende lijn en presteren de leerlingen op het gemiddelde niveau. Voor begrijpend lezen blijkt de gemiddelde scores gelijk aan die van de leerlingen van de referentiegroep m.u.v. leerjaar 6 en 8. Deze zijn iets onder het gemiddelde.

Voor de Kimkiel is te zien dat de gemiddelde vaardigheidsscores (begrijpend lezen) in vergelijking tot de referentiescholen iets onder de referentielijn liggen met uitzondering van leerjaar 8. In de hogere leerjaren worden de verschillen tussen de scores en de referentielijnen steeds kleiner. Ten aanzien van spelling blijkt dat de gemiddelde vaardigheidsscores vanaf leerjaar 4 tot en met leerjaar 6 onder de lijn liggen van de referentiescholen. In leerjaar 7 en 8 vallen de scores vrijwel samen. De verschillen met vorig schooljaar zijn gering. Voor rekenen/wiskunde blijkt dat de gemiddelde vaardigheidsscores dit schooljaar vrijwel over de gehele linie redelijk vergelijkbaar zijn met die van de leerlingen van alle deelnemende scholen. Uitzondering vormt leerjaar 6.

Uitstroomgegevens (V)SO De Wingerd

Uitstroom SO	**Aantal**	**%**	**Uitstroom VSO**	**Aantal**	**%**
SO ZML (andere school)	5	23,8	VSO-ZML (andere school)	2	16,7
VSO-ZML De Wingerd	13	61,9	Arbeidsmatige dagbesteding	6	50
Mytyl/Tytyl	0	0	Niet-arbeidsmatige dagbesteding	0	0
SBO	0	0	Praktijkonderwijs	2	16,7
Praktijkonderwijs	2	9,5	MBO Niveau 1	1	8,3
Dagbesteding	1	4,8	Arbeid	1	8,3
Totaal	21	100	Totaal	12	100

In 2022 is binnen het VSO en de Werkgroep Arbeidstoeleiding gestart met de voorbereidingen voor de diplomering van examenkandidaten. Vanaf januari 2023 zullen leerlingen die in het laatste jaar van het VSO zitten, uitstromen èn voldoen aan de exameneisen een officieel diploma krijgen en de school met een diploma verlaten in plaats van met een certificaat. Leerlingen die om wat voor reden dan ook niet in aanmerking komen voor een diploma, zullen alsnog een certificaat ontvangen.

Daarnaast is er in 2022 een onderzoeksfase gestart voor het ontwikkelen van een nieuw soort digitaal portfolio. VSO-schoolverlaters krijgen op dit moment nog een digitaal portfolio mee in de vorm van een PowerPoint op een USB-stick, maar de insteek is om met ingang van schooljaar 2023-2024 het portfolio van leerlingen te bundelen in een Web-App zodat leerlingen deze gedurende hun schoolloopbaan kunnen vullen en dit als bewijs van de bereikte competenties en vaardigheden kan dienen.

Uitstroomgegevens De Bolster

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21	**21/22**
Aantal leerlingen	85	93	80	96	77	65	72	63	59	52
Arbeid	15%	12%	10%	14%	26%	23%	31%	27%	38%	31%
Mbo	45%	42%	56%	51%	49%	52%	48%	43%	42%	42%
Andere pro school	7%	6%	9%	11%	5%	6%	10%	11%	5%	2%
Vso	1%	5%	3%	4%	3%	14%	6%	3%	3%	6%
Vmbo	0%	0%	5%	0%	0%	0%	1%	0%	0%	2%
Dagbesteding	20%	23%	18%	14%	13%	11%	8%	11%	5%	6%
Overig	11%	12%	1%	5%	4%	0%	1%	5%	7%	11%
Branchecertificaten	36%	23%	36%	35%	47%	54%	36%	40%	56%	52%
Wajong	29%	32%	9%	9%	9%	8%	2%	8%	0%	2%
Doelgr. register				15%	79%	43%	60%	60%	59%	58%

Voor De Bolster valt op dat de uitstroom naar het mbo en dagbesteding stabiel blijft. De uitstroom naar arbeid daalt daarentegen licht. Het aantal leerlingen dat branchecertificaten haalt is nagenoeg hetzelfde als het jaar daarvoor. We zijn tevreden over het behaalde resultaat.

Examinering in het praktijkonderwijs
Sinds de wettelijke verankering per 1 augustus 2022 is het mogelijk om aan leerlingen van het praktijkonderwijs een schooldiploma uit te reiken. Dit geldt ook voor onze school voor praktijkonderwijs, De Bolster. Preluderend op de wettelijke verplichting is De Bolster in 2019 al gestart met het uitreiken van diploma's aan haar leerlingen. Voor het behalen van het schooldiploma is het vereist dat elke leerling beschikt over een portfolio dat een gedegen beeld geeft van hun ontwikkeling, de leerling de stages voldoende heeft afgerond en er geen sprake is van excessief verzuim.
Op initiatief van het regio-overleg PRO-Groningen is in het schooljaar 2019-2020 een examenreglement voor het praktijkonderwijs opgesteld, dat ook van toepassing is op De Bolster. Dit reglement beschrijft de gestelde eisen en de te volgen procedure voor het verstrekken van een schooldiploma aan een leerling. Het examenreglement bestaat uit twee delen: een algemeen deel en een schooleigen deel.
In het schooljaar 2020-2021 heeft De Bolster als pilot kunnen werken met het examenreglement voor het praktijkonderwijs. Door het doorlopen van de pilot en de evaluatie zorgt De Bolster ervoor dat ze voldoet aan de wettelijke verplichtingen met betrekking tot het examenreglement voor het praktijkonderwijs. Dit stelt de school in staat om de examens op een goede en passende manier uit te voeren. Centraal in dit examen staat het eindgesprek wat door de mentor wordt gevoerd, in het bijzijn van een gecommitteerde vanuit de school. Op deze manier waarborgt De Bolster de kwaliteit en betrouwbaarheid van het schooldiploma en het portfolio voor de leerlingen van het praktijkonderwijs. We zien het examen dan ook met vol vertrouwen tegemoet.

Passend onderwijs en leerlingenaantallen de SCSOG
In 2014 werd de Wet passend onderwijs geïntroduceerd met als doel om passend onderwijs te bieden aan alle leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften. Deze wet legt de verantwoordelijkheid bij scholen om te voorzien in de ondersteuningsbehoefte van leerlingen. Als onderdeel hiervan moest elke school een ondersteuningsprofiel opstellen waarin werd beschreven welke ondersteuning de school kon bieden.
Hoewel de verwachting was dat de invoering van de wet zou leiden tot een afname van het aantal leerlingen dat verwezen werd naar gespecialiseerd onderwijs, is het tegenovergestelde gebeurd. Zowel landelijk als bij de scholen van de SCSOG is juist een stijging te zien in het aantal leerlingen dat deelneemt aan gespecialiseerd onderwijs.

Het is belangrijk om dit beeld te erkennen en te onderzoeken waarom er geen afname is van verwijzingen naar gespecialiseerd onderwijs. Dit kan mogelijk leiden tot aanpassingen en verbeteringen in het ondersteuningsbeleid en de implementatie van passend onderwijs. De ontwikkeling naar inclusiever onderwijs lijkt een mogelijke oplossingsrichting te zijn voor een afname van verwijzingen naar gespecialiseerd onderwijs.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het is opvallend dat de verwijzingen naar gespecialiseerd onderwijs tussen 2014 en 2018 jaarlijks daalden, maar vanaf 2018 weer begonnen te stijgen. Deze trend culmineerde in 2022 met een hoogtepunt van 832 leerlingen. De groei van het aantal leerlingen bij De Fiduciaschool, De Kimkiel en De Bolster heeft geleid tot een situatie waarin er geen extra ruimte beschikbaar was om alle leerlingen op een goede manier te huisvesten. Dit vereiste een kritische blik op de bestaande ruimten en het zo efficiënt mogelijk benutten van de beschikbare faciliteiten. Uiteindelijk moesten de beide SBO-scholen in 2022 blijven werken met een volbeleid ondanks een extra noodlokaal (de Kimkiel) dat in oktober 2022 in gebruik werd genomen. Dit volbeleid is afgestemd met de medezeggenschapsraden en gepubliceerd op de websites.
We zijn met het samenwerkingsverband primair onderwijs in gesprek en zoeken samen naar oplossingen voor de gevolgen van de volverklaringen. Ook cluster 4 heeft volverklaringen afgegeven. Een urgent probleem dat vraagt om creatieve oplossingen en intensievere samenwerking tussen regulier en speciaal (basis)onderwijs.

Ondanks de stijging van de leerlingaantallen in de afgelopen jaren gaan we in de prognoses uit van een stabilisering op 790 leerlingen, een daling wordt verwacht bij De Bolster en De Kimkiel. . Dit is ten opzichte van 2021 een verhoging van 20 leerlingen en gezien de huidige situatie meer reëel.

		Fiducia	Kimkiel	Wingerd	Bolster	**SCSOG**	Toename
		02 WR	14 WU	14 WT	05OP	**Totaal**	Afname
Werkelijk	2001	143	167	129	197	636	-
	2002	140	190	133	209	672	36
	2003	138	162	133	240	673	1
	2004	132	160	131	255	678	5
	2005	126	148	132	264	670	-8
	2006	132	131	132	260	655	-15
	2007	124	134	122	242	622	-33
	2008	117	128	124	256	625	3
	2009	117	122	112	287	638	13
	2010	131	136	120	296	683	45
	2011	140	146	115	293	694	11
	2012	150	166	126	293	735	41
	2013	155	166	123	301	745	10
	2014	177	180	130	291	778	33
	2015	169	175	127	279	750	-28
	2016	177	174	134	243	728	-50
	2017	170	165	136	240	711	-17
	2018	183	167	131	252	733	22
	2019	197	166	135	262	760	27
	2020	196	169	138	270	773	13
	2021	192	193	133	278	796	23
	2022	**200**	**198**	**133**	**301**	**832**	**36**
Prognose	2023	196	187	131	290	804	-28
	2024	196	187	128	280	791	-13
	2025	196	187	129	280	792	1
	2026	196	187	127	280	790	-2
	2027	196	187	127	280	790	0

** bovengenoemde leerlingprognoses sluiten aan bij de actuele ontwikkelingen en wijken iets af van de leerling prognoses die gebruikt zijn bij het opstellen van de meerjarenbegroting.*

In 2022 is binnen de samenwerkingsverbanden een start gemaakt met de ontwikkeling naar meer inclusiever onderwijs. Diverse verkenningen hebben plaatsgevonden op dit thema om duidelijkheid te verschaffen wat inclusief onderwijs betekent en welke gevolgen deze ontwikkeling heeft voor het speciaal- en regulier onderwijs.

Internationalisering

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

De scholen van de SCSOG besteden aandacht aan ‘wereldburgerschap’ in het burgerschapsonderwijs. Burgerschapsonderwijs stimuleert leerlingen hoe ze actief onderdeel kunnen zijn van een pluriforme, democratische samenleving. We zetten ons ervoor in om leerlingen kennis te laten maken met andere landen en mensen uit verschillende culturen.

Domein personeel en professionalisering

Strategisch personeelsbeleid
De SCSOG heeft in voorgaande jaren diverse initiatieven gelanceerd om de gevolgen van het lerarentekort aan te pakken. In 2022 zijn deze initiatieven versterkt. Dit werd onder andere opgepakt door het implementeren van zij-instroomtrajecten om nieuwe leraren aan te trekken. Daarnaast is er een samenwerking gestart met SchoolpleinNoord, een organisatie die de arbeidsmarktproblematiek in het onderwijs in de Noordelijke regio aanpakt door samen te werken, kennis te delen en het imago van het onderwijs te versterken. De HR-adviseur neemt deel aan een platform via SchoolpleinNoord om regionaal af te stemmen over onder andere het tekort aan leerkrachten.

Het personeelsbeleid van de SCSOG wordt steeds meer afgestemd op de onderwijskundige visie en de uitdagingen waar de scholen voor staan. Het lerarentekort heeft echter gevolgen voor onze ambities en dwingt ons soms om bij te stellen. We doen ons uiterste best om personeel aan ons te binden, onder andere door meer diversiteit van functies op te nemen in ons functiebouwwerk en loopbaanmogelijkheden te vergroten. In 2022 is het functiebouwwerk van de SCSOG in het primair onderwijs uitgebreid met de functie van adjunct-directeur en directieondersteuner. Deze aanpassing is voorgelegd aan de GMR voor instemming en is daarna definitief geworden. De uitbreiding van het functiebouwwerk vindt zijn oorzaak in de toenemende werkdruk die de directeuren in het (speciaal)basisonderwijs ervoeren. Door benoemingen van adjunct-directeuren en directieondersteuners zullen directeuren naar verwachting meer tijd en ruimte ervaren voor een goede uitvoering hun taak. Bovendien is een HR-adviseur gestart voor 0,6 fte.

Al deze wijzigingen komen voort uit intensieve afstemming met leraren en schoolleiders. Op basis van de inbreng vanuit het primaire proces maken we bestuurlijke keuzes.

Professionalisering
De bestuurder participeert in het kader van de eigen professionalisering in een landelijk bestuurdersnetwerk met vier bijeenkomsten per jaar. Bij iedere bijeenkomst staat een inhoudelijk thema centraal en wordt een vraagstuk met behulp van intervisie besproken.

Vanaf het schooljaar 2020-2021 is er voor alle medewerkers van de SCSOG een professionaliseringsaanbod toegankelijk gemaakt door een contract af te sluiten bij het Noordelijk Onderwijs Gilde, een organisatie die zich richt op medewerkers van het gespecialiseerd onderwijs in Noord-Nederland. In 2022 heeft zich dit gecontinueerd. Onze medewerkers kunnen onbeperkt gebruik kunnen maken van het aanbod van het NOG. De scholingen richten zich op meerdere functiegroepen, zoals leerkrachten, onderwijsassistenten, reken coördinatoren, leidinggevenden et cetera. We vinden het essentieel dat onze medewerkers gelegenheid krijgen om zich te professionaliseren en kiezen ervoor dit zo laagdrempelig mogelijk te maken. Daarnaast is er een doorlopend proces van aandacht voor persoonlijke ontwikkeling gaande waarbij het bieden van maatwerk een belangrijk onderdeel is.

Samenstelling personeel
De SCSOG had in 2022 in totaal 201 personeelsleden met een totale werktijdfactor van 147 fte. Het personeelsbestand van de stichting bestaat uit leerkrachten, leraar-ondersteuners, onderwijsassistenten, logopedisten, speltherapeuten, intern begeleiders, psychologen, orthopedagogen, administratief medewerkers, conciërges, een systeembeheerder en een locatiebeheerder. Op directieniveau werken we met een directeur, een adjunct-directeur en een directieondersteuner per school, daarnaast bestaat de directie op De Bolster uit sectorcoördinatoren. Op de drie andere scholen wordt gewerkt met coördinatoren op deelterreinen zoals een taalcoördinator, cultuurcoördinator en een rekencoördinator.

De SCSOG had in 2021 in totaal 198 personeelsleden met een totale werktijdfactor van 144 fte. Het personeelsbestand is in 2022 toegenomen met 3 FTE. De toename in FTE wordt voornamelijk veroorzaakt door

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

de invoering van de nieuwe functie van adjunct-directeur en directieondersteuner. Het aantal vaste aanstellingen is licht gestegen en de tijdelijke aanstellingen licht gedaald.

Het aantal medewerkers in de leeftijdscategorie 15 tot 25 jaar is op alle scholen het laagst en ook zijn het aantal medewerkers in de leeftijdscategorie 65+ sterk gedaald t.o.v. 2021 (8 naar 2 medewerkers). Tussen de verschillende scholen varieert de verdeling over de leeftijdscohorten aanzienlijk.

Aantal medewerkers, man-vrouw verhouding en leeftijdscategorie 2022

Leeftijdscategorie	Vrouw	Man	Totaal
15 tot 25 jaar	7	3	10
25 tot 35 jaar	34	14	48
35 tot 45 jaar	30	10	40
45 tot 55 jaar	44	15	59
55 tot 65 jaar	27	11	38
65+ jaar	1	1	2
Totaal	143	54	197

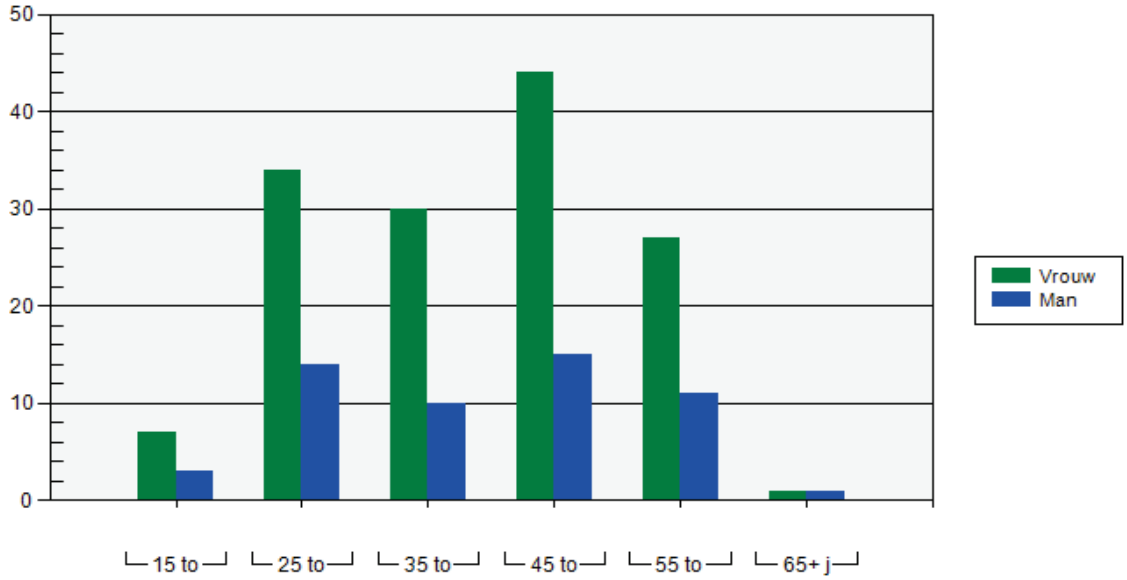

Het lerarentekort is nog steeds een belangrijk punt op de agenda vanwege de uitstroom van leerkrachten die met pensioen gaan en het dalend aantal gediplomeerde Pabo-studenten. Het vinden en binden van personeel blijft een aandachtspunt waarbij er vanuit verschillende invalshoeken ingestoken wordt zoals het aanbieden van zij-instroomplekken en insteken op ontwikkeling. Voor een gezonde organisatie en vanuit het perspectief van de medewerkers is het van belang in beweging te blijven.

De verhouding tussen mannen en vrouwen is niet gelijkwaardig. Het percentage mannen is licht gedaald t.o.v. het percentage vrouwen. We zijn ons evenwel bewust van het feit dat we - vergeleken met andere schoolbesturen - een relatief hoog percentage mannen in dienst hebben. Dit vinden we plezierig werken en ook is het wenselijk in verband met de kenmerken van onze leerlingenpopulatie. Mannen hebben gemiddeld bij de SCSOG een grotere aanstelling dan vrouwen .

Verzuim

Het ziekteverzuim binnen de stichting is over 2022 gestegen. Van 3,13% over 2020 en 2,97% over 2021 naar 6,43% over 2022. Het landelijke verzuimpercentage over 2022 in het onderwijs is 5,7% (Bron CBS.nl) Dit laat zien dat de SCSOG iets boven het gemiddelde zit. Waar er in 2021 een piek in verzuim lag in het eerste

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

kwartaal, is er in 2022 wederom een piek in het eerste kwartaal met uitzondering van De Bolster die een piek in het laatste kwartaal laat zien. Op bestuursniveau is er in 2022 net als in de voorgaande jaren geen ziekte geweest.

De Bolster heeft het hoogste verzuim binnen de stichting met een verzuimpercentage van 8%. Hiermee is het verzuim bij De Bolster bijna verdubbeld t.o.v. 2021. De Fiduciaschool heeft met een percentage van 2,88% het laagste verzuim in 2022. Het langdurig verzuim beïnvloed voor een belangrijk deel het totale verzuimpercentage.

De toename van verzuim is een trend die ook landelijk te zien is (Bron CBS) Het is een jaar waar (landelijk) de groei van het psychisch verzuim en de impact van corona en griep in een steeds krapper wordende arbeidsmarkt opvielen. (Bron Arboned.nl)

Werkdrukverlaging
Als reactie op het maatschappelijke thema van het verlagen van werkdruk, heeft de SCSOG op iedere school gesprekken gevoerd met leraren, schoolleiders en ander personeel om eventuele knelpunten en oplossingen met betrekking tot werkdruk te bespreken. Op basis van deze gesprekken heeft elke schoolleider een werkverdelingsplan opgesteld om de werkdruk te verminderen en gebruik te maken van extra werkdrukmiddelen. Deze plannen zijn ter instemming voorgelegd aan de personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad (MR) van elke school. Na afloop van het schooljaar worden de MR-leden geïnformeerd over de evaluatie en resultaten van het plan in het voorgaande schooljaar.
Naast deze algemene interventies zijn er ook specifieke interventies op het gebied van directieondersteuning om de werkdruk te verlagen. Dit is gerealiseerd door het aanstellen van adjunct-directeuren en directieondersteuners binnen de organisatie. Deze extra ondersteuning draagt bij aan het verlichten van de taken en verantwoordelijkheden van de schoolleiders.

Gevoerd beleid inzake uitkeringen
Uitkeringen na ontslag, is erop gericht werkeloosheidskosten te voorkomen. Na ontslag van een medewerker worden de uitkeringskosten in mindering van de Rijksoverheid gebracht, tenzij het Participatiefonds deze kosten op zich neemt (geldt alleen voor medewerkers in het primair onderwijs). De stichting is terughoudend met betrekking tot het verstrekken van uitkeringen bij ontslag. Indien ontslag- na maximale inspanning – toch onvermijdelijk is, wordt de rechtmatigheid van een eventuele ontslaguitkering getoetst aan de transitievergoeding en aan de onderwijs gerelateerde wet- en regelgeving.
In 2022 heeft zich een dergelijke situatie niet voor gedaan.

Domein huisvesting en facilitaire zaken

Huisvesting
In 2022 heeft de huisvesting van De Kimkiel, een van de SBO-scholen, speciale aandacht gekregen. Er is een noodlokaal in gebruik genomen, waardoor de school de gewenste personeelskamer weer kon gebruiken voor zijn oorspronkelijke doel. Het tijdelijke noodlokaal heeft gefungeerd als extra lesruimte om aan de groeiende behoefte te voldoen.
Daarnaast is er aandacht besteed aan het verduurzamen van het gebouw. De toekenning van subsidie voor verduurzamingsmaatregelen heeft geleid tot het starten van de voorbereidingswerkzaamheden voor de installatie van zonnepanelen en de plaatsing van ledverlichting in het gebouw. Het doel was om het gebouw energiezuiniger en milieuvriendelijker te maken. Helaas is de implementatie van deze duurzaamheidsmaatregelen pas gepland voor 2023. Dit komt door het zorgvuldige proces en het vinden van de juiste aannemer voor de uitvoering.
Het streven is om het verduurzamingsproject succesvol te voltooien, zodat het gebouw van De Kimkiel in de toekomst efficiënter en milieuvriendelijker kan functioneren. Het gebruik van zonnepanelen en ledverlichting draagt bij aan een duurzamere omgeving en kan op termijn ook kostenbesparingen opleveren.

In het geval van De Fiduciaschool is de school opgenomen in het Integraal Huisvestingsplan (IHP) van de gemeente Groningen voor nieuwbouw, gepland vanaf 2023. In 2022 heeft adviesbureau De Mevrouwen een ambitiedocument opgeleverd en is dit document uitgebreid besproken op beide scholen. Er zijn ook verdere stappen genomen in samenwerking met de Bladergroenschool van RENN4, met ondersteuning van de

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

gemeente Groningen, om het gezamenlijke nieuwbouwproject vorm te geven. Deze ontwikkeling is gemarkeerd met een intentieverklaring door beide besturen om het nieuwbouwproces onder de naam "Samen Speciaal" verder vorm te geven. De intentieverklaring benadrukt de gezamenlijke inzet en samenwerking tussen De Fiduciaschool en de Bladergroenschool om het project succesvol te laten verlopen

Tijdens het vervolgproces zijn er echter enkele uitdagingen ontstaan met betrekking tot het samen bouwen in relatie tot de ontwikkelingen naar inclusiever onderwijs. De definitieve besluitvorming over het gezamenlijke nieuwbouwproject zal plaatsvinden in 2023. Er zal zorgvuldig overlegd en geëvalueerd worden om tot een weloverwogen beslissing te komen, rekening houdend met de uitdagingen en de doelstellingen van inclusiever onderwijs. Inmiddels is een oriëntatie gestart naar samenwerking met reguliere scholen.

Duurzaamheid
De SCSOG hecht veel belang aan verduurzaming in haar huisvestingsbeleid. Het voorbereidingstraject voor het plaatsen van zonnepanelen op de daken van De Kimkiel en De Wingerd is afgerond. Daarnaast is de overgang naar koken op inductie in het kooklokaal op De Bolster voltooid. De onderzoeken naar de installatie van warmtepompen zijn nog gaande. Bij de toekomstige nieuwbouw van De Fiduciaschool wordt duurzaamheid als een belangrijk criterium beschouwd, en er zijn middelen gereserveerd om dit te realiseren. De SCSOG zet zich actief in om haar scholen te verduurzamen en milieuvriendelijker te maken.

ICT-infrastructuur
In 2021 zijn we actief bezig geweest met het verbeteren van onze ICT-infrastructuur. Het hoofddoel was het verhogen van de kwaliteit van de ICT-voorzieningen en het ICT-beheer, zowel voor onze leerlingen als voor onze medewerkers. De coronapandemie heeft nog eens benadrukt hoe belangrijk goede ICT-voorzieningen zijn, met name tijdens de perioden van afstandsonderwijs. In 2022 hebben we voortgebouwd op deze inspanningen en zijn we doorgegaan met het doorvoeren van verbeteringen. Een belangrijke ontwikkeling was de implementatie van de digitale werkomgeving (DWO) voor onze medewerkers. Naast het aanschaffen van nieuwe apparaten en het upgraden van ons netwerk, hebben we ook geïnvesteerd in het verstrekken van devices aan onze medewerkers, het versterken van ons ICT-beheerteam en het bevorderen van samenwerking op ICT-gebied tussen onze scholen. Op deze manier streven we ernaar om een optimale ICT-infrastructuur te realiseren en onze medewerkers en leerlingen te voorzien van de nodige ondersteuning op ICT-gebied.

Om verdere vooruitgang te boeken, streven we ernaar om meer samenhang te creëren tussen de domeinen informatiemanagement (IM), ICT en informatiebeveiliging en privacy (IPB). We erkennen het belang van een geïntegreerde aanpak en zullen in 2023 een ICT-assessment uitvoeren. Dit assessment zal dienen als basis voor het opstellen van een ICT-ontwikkelagenda en een ICT-risicoanalyse. Op deze manier kunnen we gerichte maatregelen nemen om de ICT-omgeving te verbeteren, risico's te identificeren en aan te pakken, en ervoor te zorgen dat onze ICT-voorzieningen voldoen aan de vereisten en behoeften van onze organisatie.

Privacy- en beveiligingsbeleid
Binnen de SCSOG is er adequaat aandacht besteed aan het beleidsdomein van gegevensbescherming. In 2022 heeft er een audit plaatsgevonden met betrekking tot de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Uit de conclusie bleek dat de SCSOG goed op weg is met het AVG-compliance traject ook in relatie tot benchmark resultaten. Er zijn nog verschillende terreinen die aandacht behoeven.
De prioriteit dient te liggen bij de volgende onderdelen: afspraken rondom het samenvoegen van de MS 365 omgeving, de beveiliging ervan, het autorisatiebeleid op schoolniveau en op het bestuursbureau, het maken van afspraken met betrekking tot stagiaires en geheimhoudingsverklaringen, en het aanpakken van problemen met betrekking tot beveiligde e-mailcommunicatie. Door deze punten prioriteit te geven en de nodige maatregelen te treffen, kan de SCSOG verder werken aan het versterken van de AVG-compliance en de bescherming van persoonsgegevens.

Om de bevindingen van de AVG-audit structureel en adequaat aan te pakken, is er een jaarprogramma opgesteld. Dit jaarprogramma bevat een plan van aanpak om de geconstateerde punten uit de audit op een gestructureerde manier aan te pakken. Het doel is om de nodige maatregelen te nemen en processen te implementeren die ervoor zorgen dat de SCSOG voldoet aan de vereisten van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG).
Het jaarprogramma omvat specifieke acties en taken die moeten worden uitgevoerd, evenals de verantwoordelijkheden en deadlines. Door het jaarprogramma te volgen, kan de SCSOG ervoor zorgen dat de

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

punten die aandacht behoeven, systematisch worden aangepakt en dat er voortgang wordt geboekt op het gebied van AVG-compliance. Het biedt een structuur en richting voor het omgaan met de bevindingen van de audit en het implementeren van passende maatregelen om de gegevensbescherming te versterken.

Het is positief om te vernemen dat de aanbevelingen grotendeels zijn aangepakt. Bewustwording bij medewerkers blijft een belangrijk aandachtspunt. Het is essentieel dat alle medewerkers goed op de hoogte zijn van de regels en richtlijnen met betrekking tot gegevensbescherming en de AVG. Dit omvat het bewustzijn van privacy risico's, het correct omgaan met persoonsgegevens, het melden van datalekken en het naleven van interne beleidsmaatregelen.

AKSOS
AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

5. Verantwoording financiën

Gevoerd financieel beleid
Dit hoofdstuk gaat over het gevoerde financiële beleid, waarbij zaken als verantwoordelijkheid, planning en control, een oordeel over het weerstandsvermogen en het financiële resultaat van 2022 beschreven worden.

Sinds de invoering van de lumpsumfinanciering liggen de verantwoordelijkheden en de beheersing van zowel de personele en materiële kosten volledig bij het schoolbestuur. Om deze verantwoordelijkheid nu en in de toekomst te kunnen nemen, is een gezonde financiële situatie, evenals een goed werkende planning- en control cyclus van groot belang.

Allocatie van middelen
Er wordt bij de SCSOG gewerkt met een begroting op stichtingsniveau. De begroting 2022 is samengesteld uit de vier afzonderlijke schoolbegrotingen, de begroting van het expertisecentrum en de begroting van het bestuur. Vanaf 2021 heeft het expertisecentrum een andere positie binnen de stichting. Hierdoor heeft deze geen eigen begroting meer, maar valt deze onder de verantwoordelijkheid van het bestuur. De schooldirectie is verantwoordelijk voor de eigen schoolbegroting, waarin een afdracht is opgenomen voor de activiteiten op bestuursniveau. De bestuurder legt driemaal per jaar verantwoording af aan de raad van toezicht over de financiële stand van zaken van de stichting. In de werkgroep financiën bespreken de (adjunct-) directeuren van de scholen de financiële stand van zaken van de verschillende onderdelen met de controller en worden actuele ontwikkelingen besproken waar een financieel of administratief vraagstuk onder ligt.

De besteding van de werkdrukmiddelen wordt per school bepaald. Jaarlijks wordt de gewenste besteding besproken met de GMR en wordt het geconcretiseerd in het formatieplan voor het komende schooljaar. De gemaakte keuzes in het formatieplan voor het betreffende schooljaar, dienen als basis voor de begroting van het komende kalenderjaar, maar er kunnen wijzigingen optreden bij de start van het nieuwe schooljaar.

Voor de aanlevering van de financiële informatie wordt gebruik gemaakt van het portaal van het administratiekantoor. Tevens wordt er een externe controller ingehuurd die zowel de directeuren als de bestuurder ondersteunt bij de financiële verantwoording. Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bevoegd gezag, voldoende financiële basis voor de toekomst van de scholen. De financiële positie is, mede gelet op de financiële kengetallen, gezond. Volgens de berekening van OC&W heeft de SCSOG een bovenmatig hoge reservepositie. De hoge reservepositie is deels te onderbouwen met de risico's die de stichting loopt en voor een ander deel van de reserves is een bestedingsplan opgesteld in overleg met de directies, GMR en RvT. Een deel van de plannen vanuit het bestedingsplan zijn gerealiseerd in 2022. De financiële uitwerking hiervan zal verderop toegelicht worden. Verdere invulling van het bestedingsplan staat beschreven in de continuïteitsparagraaf.

Balans

Balans per 31 december 2022	31-12-2022	31-12-2021
Activa		
Materiële vaste activa	817.977	731.206
Financiële vaste activa	3.409.043	2.898.635
Vorderingen	731.283	670.475
Liquide middelen	2.790.348	3.097.703
Totaal activa	**7.748.651**	**7.398.019**
Passiva		
Eigen vermogen	4.642.747	4.789.193
Voorzieningen	1.532.341	1.444.335
Kortlopende schulden	1.573.563	1.164.491
Totaal passiva	**7.748.651**	**7.398.019**

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Het balanstotaal is ten opzichte van het voorgaande jaar met ongeveer € 350.000, - gestegen ondanks het negatieve resultaat van € 146.000. Het Eigen vermogen daalt dus met € 146.000 maar de waarde van de voorzieningen stijgt iets en vooral de kortlopende schulden zijn gestegen. Bij de voorzieningen betreft het met name een toename van de onderhoudsvoorziening. Deze zal in de komende 4 jaren eerst nog blijven toenemen, aangezien de eerste jaren geen forse uitgaven voor onderhoud gepland zijn, conform het MJOP. De kortlopende schulden zijn met € 310.000 gestegen. De stijging heeft te maken met een hogere schuld voor de belastingen en premies over de salarissen van december en de reservering vakantie-uitkering aangezien de loonkosten hoger zijn ten opzichte van 2021. Verder zijn er in 2023 nog meerder facturen ontvangen over 2022 waardoor de schulden aan leveranciers ook hoger zijn dan in 2021.

Opvallend is verder de stijging van de financiële vaste activa. In mei 2022 zijn nieuwe obligaties aangeschaft vanuit de liquide middelen voor ongeveer € 900.000, aangezien er op dat moment een gunstig aanbod was. In de laatste maanden van 2022 is de koerswaarde van de beleggingen echter fors gedaald waardoor de stijging van de financiële vaste activa € 510.000 is i.p.v. € 900.000. Het koersverlies is in 2022 conform de richtlijnen voor de jaarverslaglegging verwerkt. De verwachting is echter wel dat op het moment van lossing/verkoop minimaal de aanschafwaarde gerealiseerd wordt. De waarde van de materiële vaste activa is ook iets gestegen door een forse investering in ICT vanuit het bestedingsplan.

Exploitatie

Staat van baten en lasten over 2022	realisatie 2022	begroot 2022	realisatie 2021
Baten			
Rijksbijdragen	13.780.914	12.664.906	12.152.531
Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	87.919	57.000	241.614
Overige baten	621.583	388.750	684.274
Totaal baten	**14.490.416**	**13.110.656**	**13.078.419**
Lasten			
Personeelslasten	12.169.548	11.028.627	10.599.550
Afschrijvingen	198.792	195.479	163.929
Huisvestingslasten	832.282	786.500	888.859
Overige lasten	1.086.264	871.050	858.375
Totaal lasten	**14.286.886**	**12.881.656**	**12.510.713**
Saldo baten en lasten	203.530	0	567.706
Financiële baten en lasten	-349.976	0	66.368
Resultaat	**-146.446**	**229.000**	**634.074**

De exploitatie 2022 van de SCSOG laat een resultaat van € 146.000 negatief zien. Dit is een negatieve afwijking van € 375.000, - ten opzichte van de begroting. In dit resultaat zitten een aantal bijzonderheden die incidenteel zijn, of bewust vanuit de reserves bekostigd worden. Zie onderstaand overzicht.

Staat van baten en lasten over 2022	realisatie 2022	begroot 2022	Afwijking 2022
Totaal resultaat	**-146.446**	**229.000**	**-375.446**
Resultaat NPO	426.287	214.000	212.287
Collectieve werkdrukmiddelen	44.590	0	44.590
Resultaat financiële vaste activa	-349.976	0	-349.976
Resultaat bestedingsplan/projectenpot	-151.279	0	-151.279
Overige resultaat	**-116.068**	**15.000**	**-131.068**

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Vanuit de NPO middelen is € 212.000 minder ingezet dan gepland. Dit heeft grotendeels te maken met krapte op de arbeidsmarkt waardoor vacatures niet of later vervuld zijn en medewerkers die oorspronkelijk aangesteld zijn voor NPO, ingezet zijn op ziektevervanging.

In 2022 is de CAO-VO aangepast waardoor er extra middelen ontvangen zijn voor werkdrukmiddelen die deels individueel ingezet kunnen worden door de medewerkers en een deel dat een collectieve invulling behoort te krijgen. In 2022 is het niet gelukt om de collectieve middelen in te zetten en worden daarom opgenomen in een bestemmingsreserve waaruit extra inzet in de komende jaren bekostigd zal worden.

Het resultaat op de financiële vaste activa is € 350.000 negatief. Dit negatieve resultaat bestaat grotendeels uit koersverlies op de beleggingsportefeuilles. Dit is een ongerealiseerd verlies dat in de komende jaren naar verwachting weer gecompenseerd wordt. Conform de richtlijnen dient het koersverlies wel in 2022 verwerkt te worden.

Vanuit het bestedingsplan, waar de projectenpot onderdeel van is, zijn een aantal plannen uitgevoerd. Dit betreft onder andere drie trajecten ‘versneld voor de klas’, afschrijvingslasten die gemoeid gaan met de investeringen in laptops voor de medewerkers en ontwikkeltrajecten doormiddel van lesson study.

Het overige resultaat is € 116.000 negatief en wijkt € 131.000 negatief af van de begroting. Dit resultaat ontstaat voornamelijk door de explosieve groei bij De Bolster van ongeveer 20 leerlingen waarvoor de extra kosten 5 maanden ‘voorgefinancierd’ moeten worden. De bekostiging wordt pas vanaf 1-1-2023 aanpast op basis van het leerlingenaantal op 1-10-2022.

De afwijking per rubriek in de jaarrekening wordt hieronder kort toegelicht

Afwijking baten
Ten opzichte van de begroting zijn de totale baten met € 1.380.000, - gestegen. Met name de rijksbijdragen en de overige baten veroorzaken deze stijging.

Normatieve rijksbijdragen
De normatieve rijksbijdragen zijn € 648.000, - hoger dan begroot. De verhoging heeft te maken met een verhoging van de bekostigingsvariabelen, aansluitend aan de loonsverhoging conform de CAO en de extra toegekende middelen voor werkdrukverlaging in het VO.

Overige subsidies OC&W
De overige subsidies OC&W zijn € 375.000 hogen dan begroot. De vergoeding NPO is € 243.000 hoger door een verhoging van het bedrag per leerling. Dit is deels nog niet ingezet in verband met krapte op de arbeidsmarkt. De ontvangen NPO-vergoeding is wel volledig als bate verantwoord in 2022. Het deel wat nog niet besteed is, is toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. De bestemmingsreserve heeft een hoogte van € 604.000, - en zal in de komende jaren ingezet worden conform plan.

Verder is de vergoeding studieverlof € 23.000, - hoger dan begroot en is er een subsidie ter voorkoming van jeugdwerkeloosheid ontvangen à € 6.000,-. Tenslotte is er een vergoeding voor de beloning leerkrachten ontvangen van ruim € 100.000 voor het uitstroomprofiel ‘vervolgonderwijs’ voor de Wingerd.

De financiële middelen die ontvangen worden van het samenwerkingsverband PO zijn in 2022 € 93.000, - hoger dan begroot. Dit betreft voor € 50.000 groeibekostiging voor het SBO die hoger vastgesteld is, en € 21.000 is toegekend door het SWV VO voor de opvang van een specifieke groep leerlingen op de Bolster. De overige verhoging van € 21.000 betreft een verhoging van de variabelen i.v.m. de CAO-wijzigingen.

Gemeentelijke bijdragen
De vergoeding van de gemeente is € 31.000, - hoger dan begroot. De reguliere vergoeding voor de exploitatie van bewegingsonderwijs is € 10.000 hoger dan begroot. Verder zijn er een aantal aanvullende subsidies toegekend door de gemeente. Dit betreffen de subsidies ‘lokaal preventieakkoord’, ‘positief opgroeien’ en een compensatie voor niet inbare ouderbijdragen. In totaal gaat het om een bedrag van € 21.000 voor de aanvullende subsidies.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Overige baten
De overige baten zijn ongeveer € 233.000, - hoger dan begroot.

De opbrengsten van de detachering zijn € 50.000, - hoger dan begroot. Deze afwijking ontstaat door iets hogere inzet van medewerkers op de Draaimolen en een verghoging van de loonkosten door de CAO-wijzigingen.

De ouderbijdragen zijn € 11.000, - lager aangezien de ouderbijdrage niet meer als verplichting richting de ouders uitgezet mag worden. De Bolster is vanaf het schooljaar 2022-2023 volledig gestopt met het innen van ouderbijdragen.

De regiomiddelen en ESF-middelen voor arbeidsmarkt bevordering zijn gezamenlijk € 153.000, - hoger dan begroot door een verhoging van de subsidie voor De Bolster en een toekenning bij De Wingerd die niet begroot is.

Verder zijn de inkomsten voor tussentijdse instroom van leerlingen bij De Bolster € 56.000 hoger dan begroot. Dit compenseert deels de extra kosten die gemaakt worden voor de forse tussentijdse instroom van leerlingen in het begin van 2022.

De inkomsten Educonnect zijn € 18.000, - lager dan begroot door ziekte waardoor externe opdrachten niet op de juiste manier ingevuld konden worden.

Tenslotte zijn er verschillende kleinere bijdragen ontvangen voor een totaalbedrag van € 3.000.

Afwijking lasten
Ten opzichte van de begroting zijn met name de personele lasten en de overige lasten gestegen. De afschrijvingslasten en de huisvestingslasten sluiten redelijk aan bij de begroting. De totale lasten zijn € 1.405.000 hoger dan begroot.

Personele lasten
De kosten voor de inzet van personeel (eigen personeel + inhuur) zijn ongeveer € 1.064.000, - hoger dan begroot. Dit zijn de personele kosten inclusief vervanging. Voor de zwangerschapsverloven en ziekte in het VO zijn de ontvangen uitkeringen € 147.000, - hoger dan begroot, waardoor per saldo de kosten voor de inzet van personeel € 917.000, - hoger is dan begroot. Deze verhoging heeft grotendeels te maken met een loonsverhoging conform de CAO. Dit is gecompenseerd in de personele bekostiging. Daarnaast is er extra personeel ingezet voor de forse groei van het aantal leerlingen op De Bolster. Hiervoor is deels een compensatie ontvangen vanuit de leverende scholen en het samenwerkingsverband en een deel zal SCSOG voorfinancieren vanuit de reserves. Verder zijn er extra kosten gemaakt voor opleidingstrajecten die bekostigd worden vanuit het bestedingsplan.

De dotatie aan de personele voorziening is € 13.000, - hoger dan begroot door onder andere een instroom van personeel met al een aantal jaren diensttijd in het onderwijs. De overige personele kosten zijn € 165.000, - hoger dan begroot. Dit komt onder andere door hogere scholingskosten à € 35.000, de kosten voor werving en selectie van de bestuurder à € 35.000, de kosten van het project m.b.t. ICT-visie à € 20.000. Verder zijn de jaarlijkse personeelsuitjes, de SCSOG-dag weer opgepakt na een tijd van minder ontmoeten door corona en heeft het afscheid van de bestuurder plaatsgevonden, waardoor er in 2022 extra uitgaven zijn geweest op dit gebied. De kosten voor deze ontmoetingen waren ongeveer € 75.000 hoger dan begroot.

Afschrijvingslasten
De afschrijvingslasten zijn nagenoeg gelijk aan de begroting.

Huisvestingslasten
De huisvestingslasten zijn € 46.000, - hoger dan begroot. De huren voor de gymzalen zijn € 7.000, - hoger dan begroot doordat er meer gebruik gemaakt is van de externe gymzaal door De Bolster i.v.m. de groei van het

AKSOS AKSOS Assurance B.V. Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

aantal leerlingen. De uitgaven voor dagelijks/correctief onderhoud zijn € 65.000, - hoger dan begroot doordat er bij de Fiduciaschool een dotatie aan de onderhoudsvoorziening begroot is à € 40.000 maar de uitgaven van de Fiduciaschool lopen niet via de voorziening en worden als onderhoudskosten geboekt. Dit betreft dus een verschuiving. Verder hebben er een aantal onverwachte incidenten plaatsgevonden zoals storingen in de warmtepompen op De Wingerd en een benodigde renovatie van het dierenverblijf bij de Bolster.

De dotatie aan de onderhoudsvoorziening is € 28.000, - lager dan begroot en er is een vrijval geboekt doordat er geplande werkzaamheden niet uitgevoerd zijn à € 22.000. De totale kosten voor groot onderhoud zijn daardoor € 50.000 lager dan begroot wat deels een verschuiving betreft en deels een 'echte' verlaging van de kosten.

De energielasten zijn € 26.000, - lager dan begroot en de schoonmaakkosten zijn € 13.000, - hoger dan begroot. Verder zijn de kosten voor overige huisvestingskosten € 38.000 hoger dan begroot. Dit betreffen kosten voor de begeleiding van de uitbreiding van De Kimkiel, het onderzoekstraject m.b.t. de nieuwbouw van de Fiduciaschool en de begeleiding van de Europese aanbesteding voor schoonmaak.

Overige lasten
De overige lasten zijn € 215.000, - hoger dan begroot. De kosten voor administratie en beheer zijn € 24.000, - lager dan begroot. Deze verlaging komt onder andere doordat er geen verantwoording ESF opgesteld hoefde te worden in 2022 en doordat de uitgaven voor kantoorbenodigdheden en juridische kosten lager zijn geweest.

De kosten voor inventaris en apparatuur zijn € 68.000, - hoger dan begroot. Deze kosten hebben grotendeels betrekking op de migratie naar een andere ICT omgeving bij De Bolster en deels voor de inrichting van de digitale werkomgeving SCSOG-breed.

De kosten voor leermiddelen zijn ook € 68.000, - hoger dan begroot. Alle scholen hebben iets meer uitgegeven dan begroot voor leermiddelen doordat er een duidelijke prijsstijging heeft plaatsgevonden op de leermiddelen. Veruit de grootste stijging à € 45.000 voor leermiddelen heeft plaatsgevonden op De Bolster. Zoals al eerder benoemd is er sprake geweest van een forse leerling-groei waarvoor extra leermiddelen zijn aangeschaft naast de prijsstijging die op alle scholen zichtbaar is

De overige lasten zijn € 103.000, - hoger dan begroot door met name extra uitgaven voor cultuureducatie, reizen en excursies en overige activiteiten voor leerlingen. Cultuureducatie is één van de interventies waarop ingezet wordt in de NPO-plannen. De extra kosten worden voor € 45.000 gedekt uit de ontvangen NPO-middelen.

Financiële baten en lasten
De financiële baten en lasten zijn € 350.000, - lager dan begroot. Dit komt grotendeels door het ongerealiseerde verlies op de effectenportefeuille, aangezien de portefeuille in de jaarrekening opgenomen moet worden tegen actuele waarde. Dit betreft een dagkoers en kan in een volgende jaarrekening een heel ander beeld geven. Op lange termijn wordt een gemiddeld rendement van 4% verwacht. Verder is de koerswaarde van de obligatieportefeuille ook lager dan de aanschafwaarde, waardoor dit verlies ook in 2022 meegenomen wordt. De waarde bij lossing zal naar verwachting weer rond het aankoopbedrag liggen.

Samenvatting exploitatieresultaat
Het resultaat wijkt € 375.000, - negatief af van de begroting. Grotendeels ontstaat deze forse afwijking door ontvangen vergoedingen voor lasten in komende jaren zoals de ontvangen NPO-middelen voor uitvoering van de NPO-plannen in de komende jaren en de collectieve werkdrukmiddelen die in komende jaren ingezet worden. In totaal gaat het om een bedrag van € 257.000, - aan extra middelen in 2022, waar lasten uit andere jaren tegenover staan. Verder is er een ongerealiseerd verlies op de beleggingsportefeuilles à € 350.000, - verwerkt in de jaarrekening uitgaande van de dagkoers. Vanuit de reserves is een bedrag van € 151.000 ingezet voor de realisatie van de projecten beschreven in het bestedingsplan.

Het overige resultaat over 2022 is € 131.000, - negatief ten opzichte van de begroting. Zowel de baten en lasten zijn hoger dan begroot door met name de CAO-wijzigingen die fors hogere loonkosten met zich mee brengt. Dit wordt gecompenseerd in de bekostiging. Dit levert dus geen resultaat op. De forse leerlingen-groei op De Bolster in het afgelopen jaar zorgt ook voor een verhoging van zowel de personele lasten als de lasten

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

voor leermiddelen. Dit wordt deels gecompenseerd door bijdragen van de scholen van herkomst voor de instroom in jan-juni 2022 en een bijdrage van het samenwerkingsverband voor een specifieke groep leerlingen. Dit compenseert echter lang niet de extra last in 2022 en dient voorgefinancierd te worden door het schoolbestuur. Dit verklaart grotendeels de negatieve afwijking ten opzichte van de begroting. Daarnaast heeft de wisseling van bestuurder extra kosten met zich mee gebracht in 2022.

De SCSOG is in control. Ontvangen middelen worden zo veel mogelijk ingezet waarvoor deze bedoeld zijn zodat ze ten goede komen aan de kwaliteit van het onderwijs. Helaas hadden we in 2022 te maken met beperkingen en krapte op de arbeidsmarkt, maar we zijn er toch weer in geslaagd om de middelen efficiënt en doelmatig in te zetten. Een deel van de ontvangen middelen is nog niet ingezet maar opgenomen in de reserves. Deze middelen zullen in de komende jaren conform plan ingezet worden.

Treasury- en financieringsbeleid
De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in het Treasurystatuut. Het Treasurystatuut is in 2021 herzien, waarbij er onderscheid gemaakt is tussen de richtlijnen voor beleggen en belenen van het publieke en het private vermogen. Het afgelopen jaar is binnen de kaders van dit statuut gehandeld. Met de huisbankier vindt regelmatig afstemming plaats over optimalisering van het rendement op de uitstaande middelen.

Beleggingsportefeuille publiek
In het jaar 2022 is de omvang van de obligatieportefeuille van SCSOG toegenomen door meer aankoop dan lossingen van obligaties. De 3 Nederlandse Waterschapsbank obligaties zijn in maart 2022 afgelost. De verkoopwaarde was op dat moment gelijk aan de nominale waarde à € 105.000,-. De aanschafwaarde was € 105.887. De lossing veroorzaakt dus een verlies van € 887 dat in 2022 verwerkt is. In tegenstelling tot het jaar 2021 waren er in 2022 wel opties beschikbaar om de vrijgevallen middelen opnieuw te beleggen in obligaties. In 2022 is er voor gekozen om ook de afgeloste financiële middelen in voorgaande jaren opnieuw te beleggen in obligaties met verschillende (korte) looptijden. In mei 2022 zijn 5 verschillende soorten obligaties aangekocht met ieder een nominale waarde van € 200.000, dus in totaal een aanschaf van nominaal 1 miljoen, tegen een koerswaarde van € 987.786.
De omvang van de portefeuille qua aanschafwaarde is daarmee met ongeveer € 882.000 toegenomen t.o.v. 2021.

De aanschafwaarde of een lagere koerswaarde van de obligaties worden verwerkt in de jaarrekening. De koerswaarde per 31-12-2022 van alle obligaties is lager dan de aanschafwaarde, door een zeer slecht beleggingsjaar. Deze lagere koerswaarde wordt opgenomen in balans van 2022. Het (ongerealiseerde) verlies wordt verwerkt in de exploitatie 2022. Het gaat om een koersverlies van € 150.068,-. Naar verwachting zal dit ongerealiseerde verlies weer grotendeels hersteld zijn voor het aflossingsmoment van de betreffende obligaties.

De waarde van de beleggingsportefeuille in de jaarrekening 2022 (per 31-12-2022) is dus ongeveer € 732.000,- hoger zijn dan de waarde in de jaarrekening 2021.
De totale koerswaarde van de obligatieportefeuille bedraagt € 2.082.070,- per 31-12-2022. De ontvangen rente over de publieke financiële middelen is in 2022 € 20.252. waarvan € 24.584 bestaat uit couponrente over de obligatieportefeuille en - € 4.332 uit negatieve rente over de liquide middelen van SCSOG. De advieskosten voor de dienstverlening van ABN AMRO voor het beheer van de beleggingsportefeuille waren € 2.340,- in 2022.

Beleggingsportefeuille privaat
In het jaar 2021 is het Treasurystatuut aangepast waarin onderscheid gemaakt is tussen de publieke en private middelen. De mogelijkheden tot beleggen met de private middelen zijn ruimer dan met de publieke middelen. In overleg met de adviseur van de ABN en de raad van toezicht is er voor gekozen om in eerste instantie een bedrag van € 1.000.000,- te beleggen in een Duurzaam Beleggen Mandaat met een risicoprofiel ‘Matig offensief’. In december is dit bedrag met € 475.000 verhoogd zodat het volledige private vermogen van SCSOG belegd is. Het gerealiseerde resultaat over de private beleggingsportefeuille in 2021 is € 10.590,-. Het ongerealiseerde resultaat is ruim € 65.000 in 2021. In 2022 heeft er geen mutatie plaatsgevonden in de inbreng van private middelen in de beleggingsportefeuille aangezien het volledige private vermogen in 2021 belegd is,

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

en er geen privaat vermogen extra ontstaan is in 2022. Het gerealiseerde resultaat in 2022 is -€ 36.011 en het ongerealiseerde resultaat op de beleggingsportefeuille is -€ 172.191. Het totale verlies op de private beleggingsportefeuille in 2022 is - € 208.202.

SCSOG is in 2021 in een beleggingsportefeuille gestapt met de insteek om het vermogen minimaal 10 jaar in de beleggingsportefeuille te laten staan waardoor het risico op verliezen naar verwachting zeer gering zal zijn. De verliezen in 2022 zullen naar verwachting in de komende jaren dan ook gecompenseerd gaan worden. Het resultaat over de gehele looptijd van de portefeuille vanaf het instapmoment in 2021 tot 31-12-2022 is ruim € 132.000 negatief.

De kosten voor de beleggingsdienstverlening bedroegen in 2022 € 14.283,-.

Liquiditeiten
In 2022 is er in totaal 1,3 miljoen onttrokken aan de spaarrekeningen van SCSOG Het totale saldo op de spaarrekeningen bedraagt per 31-12-2022 € 1.461.272 waarvan € 512.195 bij de ABN AMRO bank en € 949.077,- bij de Rabobank.
Het saldo van de bestuursrekening was per 1-1-2022 € 141.442 en per 31-12-2022 € 1.065.303. Het saldo is ruim € 900.000 hoger aan het eind van het jaar dan aan het begin van het jaar. Het saldo van de bestuursrekening per 1-1-2023 is ruim voldoende om fluctuaties in de betalingsverplichtingen gedurende het jaar op te vangen.

Naast de bestuursrekening heeft SCSOG nog een betaalrekening inzake Educonnect. Het saldo van deze betaalrekening was op 1-1-2022 € 100.875 en op 31-12-2022 € 98.101. In 2022 is het aantal mutaties op deze bankrekening nog verder afgenomen ten opzichte van voorgaande jaren en lopen nagenoeg alle mutaties via de bestuursrekening. In 2022 is de Pas-Kas module voor kleine uitgaven uitgerold waardoor nu de bankrekening inzake Educonnect opgeheven kan worden. Dit zal in 2023 geeffectueerd worden.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Financiële kengetallen

Weerstandsvermogen
Het weerstandsvermogen is de verhouding tussen het totale eigen vermogen minus de materiële vaste activa en het totaal van de rijksbijdragen. Het geeft een indicatie van de financiële veerkracht en continuïteit na een calamiteit. De norm is 10 – 40 procent, afhankelijk van het risicoprofiel van de stichting. Het weerstandsvermogen van de SCSOG is 32 procent op 31-12-2022. Dit valt mooi binnen de gestelde norm.

Solvabiliteit
De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het 'eigen vermogen + voorzieningen' en het 'totale vermogen'. Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om te voldoen aan de totale schulden. De norm is vooralsnog 25-50 procent. De stichting zit ruim boven de vastgestelde norm met een solvabiliteit van 80 procent. Dit geeft aan dat de stichting ruim voldoende in staat is om haar schulden te voldoen.

Liquiditeit
Het kengetal liquiditeit is de verhouding tussen de 'vlottende activa' (vorderingen en liquide middelen) en de 'vlottende passiva' (kortlopende schulden). Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om te voldoen aan de kortlopende schulden. Een waarde tussen 1,5 en 2,0 is goed. Per 31 december 2021 is de liquiditeit 2,24. Dit geeft aan dat de stichting op korte termijn ruimschoots aan haar verplichtingen kan voldoen.

Rentabiliteit
De rentabiliteit wordt bepaald door het 'resultaat uit gewone bedrijfsvoering' (exploitatieresultaat) te delen door het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De norm is positief. In 2022 wordt niet aan deze norm voldaan met een rentabiliteit van -1.0%. Gezien het bovenmatige vermogen van de stichting is dit een wenselijke ontwikkeling

Huisvestingsratio
De huisvestingsratio geeft de verhouding aan tussen de huisvestingslasten en de totale lasten weer. Als signaleringswaarde wordt een maximum van 10% gehanteerd. De huisvestingsratio in 2022 is 5,7% en valt daarmee ruim onder de signaleringswaarde.

6. Continuïteitsparagraaf

Doel van deze continuïteitsparagraaf is dat iedere belanghebbende of belangstellende kennis kan nemen van de wijze waarop het bestuur omgaat met de financiële gevolgen van het gevoerde en te voeren beleid.

Meerjarenbegroting
De meerjarenbegroting 2023-2027 omvat een jaarbegroting die wordt bepaald op basis van de meest actuele gegevens waarbij, voor zover bekend, rekening is gehouden met wijzigingen in het beleid. Vervolgens heeft een vertaling plaatsgevonden naar de daaropvolgende drie jaren die gezamenlijk op hoofdlijnen de meerjarenbegroting vormen.

Leerlingenaantallen en prognoses
Voor alle scholen zijn de actuele leerlingenaantallen en prognoses doorgerekend in de verwachte rijksbijdragen. Vanaf 2023 wordt de vereenvoudigde bekostiging doorgevoerd voor het PO, in 2022 was dit al het geval voor het VO. In het VO is de bekostiging nog steeds geënt op de leerling telling per 1 oktober van voorgaand jaar en wordt toegekend voor een kalenderjaar. De bekostiging in het PO wordt vanaf 2023 ook op kalenderjaar toegekend maar dan op basis van de leerling telling per 1 februari van voorgaand jaar.
Als we kijken naar de leerlingaantallen van het PO zien we een stijging van de leerlingaantallen per 1-2-2022 ten opzichte van de telling per 1-10-2021. Deze stijging zien we jaarlijks maar dit komt normaliter niet tot uiting in de bekostiging vanuit DUO. Voorheen werd deze groei tussen oktober en februari bekostigd vanuit het SWV. De SBO scholen zitten al jaren vol per 1 februari en dit is ook de verwachting voor de komende jaren. Naar verwachting krimpt De Wingerd iets in komende jaren op basis van de opbouw van de huidige populatie leerlingen in de school.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Als we kijken naar de leerlingenaantallen per 1-10-2021 en 1-10-2022 voor De Bolster zien we een forse stijging van het aantal leerlingen, van 278 naar 301. Voor de leerling prognoses verwachten we eenmalig een daling voor komend schooljaar naar een leerlingenaantal van 275, waarna het aantal leerlingen stabiliseert. De stijging in het schooljaar 2022-2023 wordt met name veroorzaakt door een lagere uitstroom i.v.m. corona en de opvang van leerlingen vanuit Renn4. We verwachten dat dit incidenteel is.

In onderstaand schema zijn de leerlingenaantallen op 1-10-2020, 1-10-2021 en 1-2-2022 (PO) of 1-10-2022 (VO) per school opgenomen. Daarnaast de leerlingenprognoses voor de komende vier jaren opgenomen op de van toepassing zijnde teldata.

Organisatieonderdeel	LL-aantallen 1-10-2019	LL-aantallen 1-10-2020	LL-aantallen 1-10-2021	LL-aantallen 1-2-2022 / 1-10-2022	LL-aantallen 1-2-2023 / 1-10-2023	LL-aantallen 1-2-2024 / 1-10-2024	LL-aantallen 1-2-2025 / 1-10-2025	LL-aantallen 1-2-2026 / 1-10-2026
02WR Fiduciaschool	**197**	**196**	**193**	**200**	**200**	**200**	**200**	**200**
05OP De Bolster	**262**	**270**	**278**	**301**	**275**	**275**	**275**	**275**
14WT De Wingerd	**135**	**138**	**133**	**133**	**130**	**128**	**129**	**127**
14WU De Kimkiel	**166**	**169**	**193**	**198**	**196**	**196**	**196**	**196**
Totaal	**760**	**773**	**797**	**832**	**801**	**799**	**800**	**798**

In het onderstaand overzicht is de meerjarenbegroting op hoofdlijnen weergegeven.

Grootboekrekening	Realisatie 2021	Begroting 2022	Prognose 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
3.1 Rijksbijdragen	**12.152.531**	**12.664.906**	**13.551.107**	**14.169.622**	**13.111.311**	**13.154.124**	**13.458.084**	**13.413.739**
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	**241.614**	**57.000**	**60.000**	**77.000**	**77.000**	**77.000**	**77.000**	**77.000**
3.5 Overige baten	**684.274**	**388.750**	**492.750**	**400.650**	**376.650**	**381.650**	**385.650**	**387.650**
3 Opbrengsten	**13.078.419**	**13.110.656**	**14.103.857**	**14.647.272**	**13.564.961**	**13.612.774**	**13.920.734**	**13.878.389**
4.1 Personeelslasten	**10.599.551**	**11.028.627**	**12.669.726**	**12.322.962**	**11.880.896**	**11.795.452**	**11.878.577**	**11.915.844**
4.2 Afschrijvingen	**163.929**	**195.479**	**222.979**	**289.610**	**276.365**	**243.622**	**220.458**	**192.845**
4.3 Huisvestingslasten	**888.859**	**786.500**	**831.500**	**784.500**	**784.500**	**784.500**	**784.500**	**784.500**
4.4 Overige lasten	**858.375**	**871.050**	**978.050**	**996.200**	**998.200**	**1.002.200**	**1.003.200**	**1.005.200**
4 Kosten	**12.510.714**	**12.881.655**	**14.702.256**	**14.393.272**	**13.939.961**	**13.825.774**	**13.886.734**	**13.898.389**
5 Financiële baten en lasten	**66.368**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	
1 Resultaat	**634.073**	**229.000**	**-598.400**	**254.000**	**-375.000**	**-213.000**	**34.000**	**-20.000**

Verloop NPO middelen	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Stand NPO reserve 1 januari	177.000	278.000	507.500	178.000		
Gereliseerde/verwachte mutatie NPO	101.000	229.500	-329.500	-178.000		
Totaal reserve NPO 31 december	278.000	507.500	178.000	0		

Verloop bestedingsplan uit reserves	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Afschrijvingslast uitbestedingsplan			57.500	57.500	36.500	11.000	1.500
Loonkosten bestedingsplan			53.000				
Totaal lasten gedekt uit bestedingsplan/reserves			110.500	57.500	36.500	11.000	1.500
Regulier resultaat			**135.000**	**12.000**	**1.500**	**45.000**	**-18.500**

In 2023 wordt een exploitatieresultaat van € 254.000 positief begroot, voor verwerking van de mutatie met de reserves NPO en de uitgaven uit het bestedingsplan. Een groot deel van het positieve resultaat ontstaat door de hoge NPO-gelden die toegekend zijn voor het schooljaar 2021-2022 en 2022-2023. Aangezien het niet mogelijk, en ook niet gewenst was, om deze hoge bedragen volledig in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 in te zetten, zal een deel van de NPO-subsidie gestort worden in een bestemmingsreserve. Deze gelden zullen in 2024 en 2025 ingezet worden om de ingezette aanvullende ondersteuning deels ook nog in de schooljaren 2023-2024 en 2024-2025 voort te kunnen zetten. Het positieve begrote resultaat voor 2023 bestaat uit € 229.500 NPO middelen, voor -€ 110.500 uit kosten tlv het bestedingsplan en voor € 135.000 uit regulier

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

resultaat. Dit reguliere resultaat ontstaat nagenoeg volledig door de forse leerling daling bij De Bolster, waarbij de bekostiging nog 5 maanden op het hogere leerlingenaantal doorloopt terwijl de loonkosten direct dalen wanneer er tijdig op het werkelijke leerlingenaantal geanticipeerd kan worden m.b.t. de inzet van personeel.

In de jaarrekening 2022 blijkt dat er in 2022 meer NPO middelen toegevoegd worden aan de bestemmingsreserve dan verwacht tijdens het opstellen van de meerjarenbegroting 2023-2027. De inzet van de NPO middelen in 2023-2024 en 2024-2025 zal hoger worden dan begroot. Het werkelijke saldo NPO per 31-12-2022 is meegenomen in de uitwerking van het meerjaren-formatieplan over 2023-2024 t/m 2027-2028.

Meerjarenbalans
In onderstaande meerjarenbalans is het verwachte verloop van de activa en passiva van SCSOG voor de komende 5 jaar opgenomen op basis van de verwachte exploitatieresultaten, investeringen, verloop van de voorzieningen en de aankoop en vrijval van de beleggingsportefeuille

Meerjarenbalans SCSOG	2022 jaarrekening	2023 begroting	2024 begroting	2025 begroting	2026 begroting	2027 begroting
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	817.977	1.194.817	1.095.102	1.058.180	938.672	969.827
1.3 Financiële vaste activa	3.409.043	2.909.043	2.909.043	2.409.043	2.209.043	1.609.043
Vaste activa	**4.227.020**	**4.103.860**	**4.004.145**	**3.467.223**	**3.147.715**	**2.578.870**
1.5 Vorderingen	731.283	600.000	600.000	600.000	600.000	600.000
1.7 Liquide middelen	2.790.348	2.720.655	2.470.040	2.858.036	3.264.626	3.786.924
Vlottende activa	**3.521.631**	**3.320.655**	**3.070.040**	**3.458.036**	**3.864.626**	**4.386.924**
Totale Activa	**7.748.651**	**7.424.515**	**7.074.184**	**6.925.259**	**7.012.341**	**6.965.794**
waarvan gebouwen en terreinen	*110.000*	*103.000*	*96.000*	*89.000*	*82.000*	*75.000*
2. Passiva						
2.1 Eigen vermogen	4.642.747	4.896.747	4.521.747	4.308.747	4.342.747	4.322.747
2.2 Voorzieningen	1.532.341	1.527.768	1.552.437	1.616.512	1.669.594	1.643.046
2.4 Kortlopende schulden	1.573.563	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000	1.000.000
Totale Passiva	**7.748.651**	**7.424.515**	**7.074.184**	**6.925.259**	**7.012.341**	**6.965.794**
waarvan bestemmingsreserve privaat	*1.330.666*	*1.480.000*	*1.480.000*	*1.480.000*	*1.480.000*	*1.480.000*
Waarvan bestemmingsreserve NPO	*604.021*	*507.500*	*178.000*	*0*	*0*	*0*

De raad van toezicht heeft de meerjarenbegroting beoordeeld. En de raad van toezicht heeft de jaarbegroting 2023 en de meerjarenbegroting 2024– 2027 goedgekeurd.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Bestuursverklaring inzake interne beheersing
De interne beheersing van de processen binnen de stichting is primair een verantwoordelijkheid van de bestuurder. Het totale stelsel van functiescheidingen, autorisaties en andere maatregelen en procedures ondersteunt het bestuur bij het beheersen van de processen. Naast het inbedden van interne beheersing vanuit de lijn, vindt monitoring, op het niveau van interne beheersing en de naleving ervan, vanuit de directie en het administratiekantoor plaats. Dit kantoor leverde ook in 2022 een bijdrage in een groot deel van de bedrijfsvoering. De keuze om een controller in te huren is een belangrijke bijdrage aan de interne beheersing. In 2022 is de functie van HR-adviseur uitgebreid naar een functie van 0,6 fte, in eigen dienst. Hierdoor neemt de kwetsbaarheid in de bedrijfsvoering verder af. Een onderdeel van de interne beheersing binnen de SCSOG, is de werkgroep financiën. Hierbij sluit van elke school een directielid aan en wordt er vijf keer per jaar met de controller gesproken over allerlei financiële vraagstukken. Het bestuur is van mening dat het gehele stelsel van interne beheersing bijdraagt aan het rechtmatig en doelmatig realiseren van de doelstellingen van de stichting.

Risicomanagement
We signaleren een aantal risico's dat de komende jaren van invloed is op het voortbestaan van (scholen van) de stichting. Deze risico's hebben een plek in het strategisch beleidsplan voor de komende jaren.
Hieronder benoemen we de risico's met een inschatting van de mogelijke impact:

Risico	**Mogelijke impact**
Het ernstige, en de komende jaren toenemende, lerarentekort	Hoog
De toename van de werkdruk en het ziekteverzuim	Midden
Daling leerlingaantallen door teldatum SBO gelijk met het PO	Midden
Kwetsbaarheid van de bedrijfsvoering door afhankelijkheid van externe partijen	Midden
De knelpunten in de huisvesting in relatie tot de uitvoering vanuit een integraal huisvestingsplan gemeente Groningen	Midden
De toenemende eisen vanuit wetgeving t.a.v. de verwerking van persoonsgegevens	Laag

De risico's, zoals hierboven aangegeven, zijn in het bestuursverslag hierboven reeds beschreven. Een deel van de risico's zijn minder goed beheersbaar, omdat ze buiten de rechtstreekse invloed van de stichting liggen, zoals het toenemende lerarentekort in ons land. We hebben gepoogd toch vanuit onze eigen mogelijkheden de risico's zo veel mogelijk te beperken.

Lerarentekort
Vanuit het bestedingsplan hebben we ingezet op het opleidingstraject 'versneld voor de klas' om onderwijsassistenten met potentie door te laten groeien naar de functie van leraar en te binden aan de organisatie.

Toename werkdruk en ziekteverzuim
De vermindering van de te grote werkdruk en belasting van de directeuren was een belangrijk aandachtpunt in 2022. Door de komst van adjunct-directeuren en directieondersteuners bij de PO scholen samen met een bovenschoolse HR-adviseur voor 0,6 fte is een deel van de taken van de directeuren herbelegd en is de werkdruk beter in balans.

Daling leerlingaantallen door aanpassing teldatum
Voorheen was de teldatum voor de reguliere bekostiging van zowel het PO als het SBO op 1 oktober maar voor het SBO was er een extra teldatum op 1 februari waarop de groei van het aantal leerlingen werd vastgesteld ten opzichte van 1 oktober en de bekostiging werd aangevuld door het SWV. Vanaf 2023 wordt de bekostiging voor het kalenderjaar vastgesteld op de teldatum 1 februari voor zowel het PO als het SBO en is er geen groeitelling meer van toepassing voor het SBO. De kans is aanwezig (en we zien het ook al gebeuren) dat de PO scholen de leerlingen nu op het regulier onderwijs houden t/m 1 februari, zodat ze nog meetellen voor de bekostiging en daarna doorverwezen worden naar het SBO. Voor deze leerlingen ontvangt het SBO het hele komende kalenderjaar geen bekostiging. Om dit risico te beperken zijn we in gesprek gegaan met het bestuur van het SWV die hier aandacht voor heeft en een regeling gaat uitwerken voor de bekostiging van de leerlingen die na 1 februari instromen in het SBO.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Kwetsbaarheid bedrijfsvoering
We hebben zoals beschreven, in de afgelopen jaren ingezet op meer interne expertise en professionalisering op het gebied van de eigen bedrijfsvoering, door de aanstelling van een HR medewerker en uitbreiding van administratieve ondersteuning. Met de externe controller zijn verder goede contractuele afspraken gemaakt om continuïteit te waarborgen.

Knelpunten huisvesting
Voor het huisvestingsvraagstuk met betrekking tot de nieuwbouw van de Fiduciaschool zijn we afhankelijk van de gemeente. We proberen zelf zo veel mogelijk invloed uit te oefenen door continue zichtbaar te zijn bij de gemeente en mee te denken in de mogelijkheden van bijvoorbeeld gezamenlijk bouwen met andere scholen die genoemd zijn in het IHP van de gemeente.

Toenemen eisen AVG
In verband met de toename van de aandacht voor cybersecurity en de verwerking van persoonsgegevens heeft er een uitbreiding plaatsgevonden in aantal ICT medewerkers en is er een team gevormd dat intensief samenwerkt. Voorheen hadden de scholen 'eigen' ICT-medewerkers maar door de richtlijnen op het gebied van AVG is samenwerking op bestuursniveau cruciaal. Tevens heeft er een risico-analyse plaatsgevonden op het gebied van privacy. Het rapport is aangeboden en de conclusies van het rapport blijkt dat de SCSOG goed op weg is met het AVG-compliance traject, maar nog niet op alle gebieden als AVG-compliant kan worden beoordeeld. Er zijn nog verschillende terreinen die aandacht behoeven. In 2023 vindt een ICT-assessment plaats.

Ook de risicobeheersing op zichzelf is verbeterd, de bestuurder rapporteert over de risico's en de genomen of te nemen maatregelen aan de raad van toezicht. Bij iedere vergadering van de raad van toezicht staat het onderwerp risicobeheersing op de agenda.

Reservepositie

Binnen de stichting zijn we al langere tijd in gesprek over de reservepositie van de stichting, de risico's die we lopen en de bestedingsruimte die er is om impulsen te geven aan het onderwijs. Hierbij speelde de maatschappelijke discussie over 'bovenmatige reserves' bij onderwijsinstellingen ook een rol. In dat kader hebben we in 2019 een risicoanalyse laten uitvoeren door Bureau Samengroei. Hieruit kwam een gemiddeld risicoprofiel naar voren in combinatie met een (zeer) ruime reservepositie. In 2023 of 2024 zal een actualisatie van de risicoanalyse plaatsvinden.

Tevens heeft de inspectie van het onderwijs een 'signaleringswaarde' ontwikkeld om bovenmatige reserves bij onderwijsinstellingen te signaleren. Deze signaleringswaarde wordt het 'normatief eigen vermogen' genoemd. De aanleiding hiervoor is de conclusie van de inspectie dat de reserves in het onderwijs geleidelijk toenemen.

Het normatief eigen vermogen wordt berekend op basis van de volgende variabelen:
- aanschafwaarde van de gebouwen;
- de boekwaarde van de resterende materiële vaste activa;
- de totale baten.

Het normatief eigen vermogen geldt alleen voor het publieke deel van het eigen vermogen. Privaat vermogen wordt buiten beschouwing gelaten. Als het eigen vermogen groter is dan het normatief eigen vermogen dan kan dit bovenmatig zijn. Vanaf verslagjaar 2020 wordt het bestuur gevraagd verantwoording af te leggen over de hoogte van de reserves in het jaarverslag. Hierbij moeten reserves boven het normatief eigen vermogen onderbouwd worden. Een voorbeeld hiervan is dat het bestuur spaart voor grote investeringen in de toekomst. De komende jaren wordt een bovenmatig eigen vermogen afgebouwd indien hier geen juiste onderbouwing voor is. Vanaf 2024 kan er gehandhaafd worden door het ministerie van OCW. Op dit moment is nog niet duidelijk hoe het ministerie dit gaat doen.

Het volgende overzicht geeft de berekening van het normatief eigen vermogen bij de SCSOG weer op basis van de jaarcijfers over 2022, conform de berekeningswijze van OCW.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Totaal eigen vermogen	4.642.747
Privaat eigen vermogen	1.330.666
	-
Feitelijk eigen vermogen	3.312.081
Normatief eigen vermogen	1.520.120
	-
Mogelijk bovenmatig eigen vermogen	**€ 1.791.961**

Ratio eigen vermogen: 2,18

De hoge reservepositie is deels te onderbouwen met de risico's die de stichting loopt en voor een ander deel van de reserves is een bestedingsplan opgesteld om de opgebouwde reserves in te zetten voor het onderwijs.

In augustus 2021 is een eerste opzet voor het bestedingsplan opgesteld door de controller en de bestuurder. Vervolgens is het bestedingsplan besproken in meerder geledingen en verreikt tot het definitieve bestedingsplan.

Op 18 januari 2022 is het bestedingsplan inclusief de financiële paragraaf vastgesteld in het BMT. Op 24 januari 2022 heeft de GMR ingestemd met het bestedingsplan. Op 17 februari 2022 heeft de raad van toezicht het bestedingsplan goedgekeurd. In 2022 is een start gemaakt met de uitvoering van een aantal projecten die beschreven zijn in het bestedingsplan. Het betreft de trajecten 'versneld voor de klas', de verstrekking van laptops aan het personeel, de doorontwikkeling van het onderwijs doormiddel van lesson study, de investering in de digitale werkomgeving en de visie op ICT. Daarnaast zijn er per school specifieke plannen uitgevoerd vanuit de 'projectenpot'. In 2022 is een bedrag van ruim € 150.000 aan kosten opgenomen vanuit het bestedingsplan. In februari 2023 is het bestedingsplan geëvalueerd en zijn aanvullende wensen vanuit het bestuur besproken met de RvT.

Rapportage toezichthoudend orgaan
Hiervoor verwijzen wij u naar het verslag van de raad van toezicht in hoofdstuk 2.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

40851

Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen

Jaarrekening 2022

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Inhoudsopgave

	Pagina
Grondslagen	39
Model A: Balans per 31 december 2022	42
Model B: Staat van baten en lasten over 2022	43
Model C: Kasstroomoverzicht	44
Model VA: Vaste Activa	45
Model VV: Voorraden en vorderingen	47
Model EL: Effecten en Liquide middelen	48
Model EV: Eigen vermogen	49
Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden	50
Model KS: Kortlopende schulden	51
Model G: Verantwoording subsidies	52
Model OB: Opgave overheidsbijdragen	53
Model AB: Opgave andere baten	55
Model LA: Opgave van de lasten	56
Model FB: Financiële baten en lasten	58
Model E: Overzicht verbonden partijen	59
Segmentatie	60
WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector	61
Niet uit de balans blijkende verplichtingen	63
Gebeurtenissen na balansdatum	64
Overige gegevens	
Statutaire resultaatbepaling	66
Ondertekening door bestuurders en toezichthouders	67
Controle verklaring van de onafhankelijke accountant	68
Gegevens rechtspersoon	69

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

A1 Grondslagen

1 Algemeen

Activiteiten van het bevoegd gezag
In deze jaarrekening zijn de activiteiten van de Stichting SCSOG en van de onder deze rechtspersoon vallende scholen (zie gegevens rechtspersoon) verantwoord.

Grondslagen voor de jaarrekening
Bij de inrichting van de jaarrekening is de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, RJ-richtlijn 660 en Titel 9 Boek 2 BW gehanteerd. De in de jaarrekening opgenomen bedragen luiden in hele euro's. In de balans is het resultaatbestemmingsvoorstel reeds verwerkt. De waardering van activa en passiva vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de betreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Er heeft een schattingswijziging plaatsgevonden bij de waardering van de jubileumvoorziening. De blijfkansen zijn herzien op basis van wijzigende marktomstandigheden.

Segmentatie
VO en PO is een afzonderlijk bedrijfssegment. Bij de verdeling van de staat van baten en lasten per operationeel segment is aangesloten op de onderwijssector waarin de activiteiten worden uitgevoerd. De optelsom van deze afzonderlijke staten van baten en lasten is gelijk aan het totale resultaat van de rechtspersoon.

Financiële instrumenten
De Stichting SCSOG heeft alleen primaire financiële instrumenten, voor de grondslagen wordt verwezen naar de behandeling per post.

2 Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa
Investeringen in meubilair, ICT, machines, voertuigen en leermiddelen worden op de balans gewaardeerd tegen de aanschafwaarde verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De materiële vaste activa worden lineair afgeschreven vanaf de maand van aanschaf. Als ondergrens van de te activeren activa wordt € 500,- aangehouden. Investeringssubsidies die ontvangen zijn, worden in mindering gebracht op de investering. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur rekening houdend met een eventuele restwaarde.

Eigendom
Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de vereniging en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. Eventuele bruikleenscholen zijn eveneens niet verwerkt.
De kosten van groot onderhoud aan de schoolgebouwen worden ten laste gebracht van de voorziening groot onderhoud.

Financiële vaste activa

De overige financiële vaste activa (waaronder effecten), die bestemd zijn om de uitoefening van de werkzaamheid van de vereniging duurzaam te dienen, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere marktwaarde.

De handelsportefeuille wordt gewaardeerd tegen reële waarde. Waardeveranderingen worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vorderingen en overlopende activa
Vorderingen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen voor oninbaarheid. De vorderingen en overlopende activa hebben een looptijd korter dan een jaar, tenzij dit bij de toelichting op de balans anders is aangegeven.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Liquide middelen
Liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Liquide middelen die niet ter directe beschikking staan worden verwerkt onder de vorderingen. Liquide middelen die gedurende langer dan 12 maanden niet ter directe beschikking staan, worden verwerkt onder de financiële vaste activa.

Algemene reserve publiek
Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten. Aan de reserve worden via de resultaatbestemming overschotten in een boekjaar toegevoegd en tekorten onttrokken.

De algemene reserve vormt een buffer ter waarborging van de continuïteit van de Stichting SCSOG.

Bestemmingsreserves (publiek en privaat)
Hieronder opgenomen publieke en private reserves zijn bedoeld voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden. Per bestemmingsreserve is aangegeven of deze is opgebouwd uit privaatrechtelijke dan wel publiekrechtelijke middelen.

Voorzieningen
Voorzieningen worden gevormd voor verplichtingen die op balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker maar wel betrouwbaar te schatten is. Er is sprake van verwachte uitstroom van middelen.

Voorziening groot onderhoud
De voorziening groot onderhoud is gebaseerd op de strikte toepassing van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving RJ 212.451 en RJ 212.452. De methode gaat uit van het gelijkmatig opbouwen van de voorziening groot onderhoud per gebouw en per onderhoudscomponent, tussen de momenten van het uitvoeren van het groot onderhoud (onderhoudscyclus). Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Voorziening ambtsjubileum
Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van ambtsjubilea is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. Betaalde bedragen inzake jubileum worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Er heeft een schattingswijziging plaatsgevonden bij de waardering van de jubileumvoorziening. De blijfkansen zijn herzien op basis van wijzigende marktomstandigheden.

Voorziening spaarverlof
Voor op balansdatum bestaande verplichtingen uit hoofde van de regeling levensfasebewust personeelsbeleid is een voorziening gevormd. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde van de toekomstige uitbetalingen. Betaalde bedragen inzake spaarverlof personeelsbeleid worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Kortlopende schulden
Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs.

Overlopende passiva
De overlopende passiva betreffen vooruit ontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

3 Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Algemeen
Bij de bepaling van het exploitatiesaldo is uitgegaan van het baten en lastenstelsel. Dit betekent dat de opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben. Kosten hoeven nog geen uitgaven te zijn en opbrengsten nog geen inkomsten.

Rijksbijdragen
- de ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de de staat van baten en lasten.
- geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteed overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waarvoor nog geen activiteiten zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.
- geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van de baten en lasten verantwoord in het jaar waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Opbrengsten
Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra het waarschijnlijk is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen en voor zover de hiermee samenhangende bestedingen zijn verricht.

Pensioenen
De Stichting SCSOG heeft een pensioenregeling. Pensioenen voor het onderwijspersoneel zijn ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP).
Per eind 2022 heeft dit pensioenfonds een dekkingsgraad van 110,9%. De pensioenverplichting wordt gewaardeerd volgens de "verplichting aan de pensioenuitvoerder benadering". In deze benadering wordt de aan de pensioenuitvoerder te betalen premie als last in de staat van baten en lasten verantwoord. Er bestaat geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bedragen in het geval van een tekort bij het ABP, anders dan het effect van hogere premies.

Rente
Renteopbrengsten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende actiefpost.

4 Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij deze methode wordt het nettoresultaat aangepast voor posten van de winst- en verliesrekening die geen invloed hebben op ontvangsten en uitgaven in het verslagjaar, mutaties in de balansposten en posten van de winst en -verliesrekening waarvan de ontvangsten en uitgaven niet worden beschouwd als behorende tot de operationele activiteiten.

De liquiditeitspositie in het kasstroomoverzicht bestaat uit liquide middelen onder aftrek van gerealiseerde bankkredieten. In het kasstroomoverzicht wordt onderscheid gemaakt tussen operationele, investerings, en -financieringsactiviteiten.
De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen.

Transacties waarbij geen ruil van geldmiddelen plaatsvindt, waaronder financial leasing, worden niet in het kasstroomoverzicht opgenomen. De betaling van leasetermijnen is opgenomen onder de operationele activiteiten.

AKSOS AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model A: Balans per 31 december 2022 (na resultaatverdeling)

1 Activa		31 december 2022		31 december 2021	
	Vaste Activa				
1.1.2	Materiële vaste activa	817.977		731.206	
1.1.3	Financiële vaste activa	3.409.043		2.898.635	
	Totaal vaste activa		*4.227.020*		*3.629.840*
	Vlottende activa				
1.2.2	Vorderingen	731.283		670.475	
1.2.4	Liquide middelen	2.790.348		3.097.703	
	Totaal vlottende activa		*3.521.631*		*3.768.179*
	Totaal activa		**7.748.651**		**7.398.019**

2 Passiva		31 december 2022		31 december 2021	
2.1	Eigen vermogen	4.642.747		4.789.194	
2.2	Voorzieningen	1.532.341		1.444.335	
2.4	Kortlopende schulden	1.573.563		1.164.491	
	Totaal passiva		**7.748.651**		**7.398.019**

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model B: Staat van baten en lasten over 2022

		Realisatie 2022	Begroting 2022	Realisatie 2021
3	**Baten**			
3.1	Rijksbijdragen	13.780.914	12.664.906	12.152.531
3.2	Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	87.919	57.000	241.614
3.5	Overige baten	621.583	388.750	684.274
	Totaal baten	14.490.416	13.110.656	13.078.419
4	**Lasten**			
4.1	Personeelslasten	12.169.548	11.028.627	10.599.550
4.2	Afschrijvingen	198.792	195.479	163.929
4.3	Huisvestingslasten	832.282	786.500	888.859
4.4	Overige lasten	1.086.264	871.050	858.375
	Totaal lasten	14.286.887	12.881.655	12.510.714
	Saldo baten en lasten	203.529	229.000	567.705
6	**Financiële baten en lasten**	-349.976	-	66.368
	Resultaat	-146.446	229.000	634.074

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model C: Kasstroomoverzicht

	2022		2021	
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo Baten en Lasten	203.529		567.705	
Aanpassingen voor:				
Afschrijvingen	198.792		163.929	
Mutaties voorzieningen	88.006		110.296	
Veranderingen in vlottende middelen:				
Vorderingen (-/-)	-60.808		74.409	
Schulden	409.071		42.756	
Totaal kasstroom uit bedrijfoperaties:		838.592		959.095
Ontvangen interest	11		45	
Opbrengst financiële activa en effecten	63.264		102.395	
Betaalde interest (-/-)	-41.759		-36.071	
Koersmutaties financiële vaste activa	-371.491		-67.956	
		-349.976		-1.588
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten:		488.616		957.507
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in MVA (-/-)	-285.564		-199.101	
Overige investeringen in FVA	-616.295		-1.475.000	
Overige desinvesteringen in FVA	105.887		208.180	
		-795.972		-1.465.921
Mutatie liquide middelen		-307.356		-508.414
Beginstand liquide middelen	3.097.704		3.606.118	
Mutatie liquide middelen	-307.356		-508.414	
Eindstand liquide middelen		2.790.348		3.097.704

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model VA: Vaste Activa

1 Activa

1.1.2 Materiele vaste activa

		Cumulatieve aanschafwaarde per 1 januari 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 1 januari 2022	Boekwaarde per 1 januari 2022	Mutaties 2022			Cumulatieve aanschafwaarde per 31 december 2022	Cumulatieve afschrijvingen tot en met 31 december 2022	Boekwaarde per 31 december 2022
					Investeringen	Des-investeringen	Afschrijvingen			
1.1.2.1	Gebouwen en terreinen	181.728	35.966	145.762			7.987	181.728	43.952	137.775
1.1.2.3	Inventaris en apparatuur	3.067.217	2.551.837	515.380	279.512		172.927	3.346.729	2.724.764	621.964
1.1.2.4	Overige materiële vaste activa	217.905	147.841	70.064	6.052		17.879	223.957	165.720	58.237
	Materiële vaste activa	3.466.849	2.735.644	731.206	285.564	-	198.792	3.752.413	2.934.436	817.977

Onder inventaris en apparatuur vallen de posten meubilair, inventaris en ICT middelen.
Duurzame goederen worden geactiveerd bij een aanschafwaarde boven de € 500,-.
Onder andere vaste bedrijfsmiddelen vallen o.a. de vervoersmiddelen en onderwijsleerpakket.

Gehanteerde afschrijvingspercentages inventaris en andere vaste bedrijfsmiddelen per categorie:

		Termijn in jaren	*Percentage*
1.1.2.1	*- gebouwen (verbouw) en terreinen*	*20 en 40*	*5% en 2,5%*
1.1.2.3	*- computerapparatuur*	*3, 5, 7 en 10*	*33,3%, 20%, 14,3% en 10%*
	- meubilair	*5, 10 en 20*	*20%, 10% en 5%*
	- technische inventaris	*8 en 15*	*12,5 % en 6,67%*
	- overige inventaris en apparatuur	*3 en 5*	*33,3% en 20%*
1.1.2.4	*- leermiddelen*	*8*	*12,5%*
	- vervoer	6	16,67%

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

1.1.3 Financiële vaste activa

		Mutaties 2022				
		Boekwaarde per 1 januari 2022	Investeringen en verstrekte leningen	Desinvesterin-gen en afgeloste leningen	Resultaten	Boekwaarde per 31 december 2022
1.1.3.7	Aandelen	1.549.460	-	-	-222.486	1.326.974
1.1.3.8	Overige effecten	1.349.175	987.786	105.887	-149.005	2.082.069
	Financiële vaste activa	2.898.635	987.786	105.887	-371.491	3.409.043

De aandelen betreft een handelsportefeuille en wordt gewaardeerd op reeële waarde.

De koerswaarde van de overige effecten bedraagt op 31 december 2022 € 2.082.069

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model VV: Voorraden en vorderingen

1.2.2 Vorderingen

		31 december 2022	31 december 2021
1.2.2.1	Debiteuren algemeen	264.179	252.010
1.2.2.2	Vorderingen op OCW	-	332.364
1.2.2.8	Overige overheden	169.084	-
1.2.2.10	Overige vorderingen	56.348	28.916
1.2.2.14	Te ontvangen interest	13.924	8.689
1.2.2.15	Overlopende activa overige	227.748	48.496
	Vorderingen	731.283	670.475

1.2.4 Liquide middelen

		31 december 2022	31 december 2021
1.2.4.1	Kasmiddelen	2.386	2.096
1.2.4.2	Tegoeden op bankrekeningen	2.787.962	3.095.607
	Liquide middelen	2.790.348	3.097.703

Model EV: Eigen vermogen

2.1 Eigen vermogen

		Stand per 1 januari 2022	Resultaat	Overige mutaties	Stand per 31 december 2022
2.1.1.1	Algemene reserve	3.058.608	-395.137	-	2.663.471
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek	177.434	471.177	-	648.611
2.1.1.3	Bestemmingsreserves privaat	1.553.152	-222.486	-	1.330.666
	Eigen Vermogen	**4.789.194**	**-146.446**	**-**	**4.642.747**
	Uitsplitsing				
	21150 - Algemene reserve	3.058.608	-395.137		2.663.471
2.1.1.1	Algemene reserve	3.058.608	-395.137	-	2.663.471
	21220 - Bestemmingsreserve NPO-gelden	177.434	426.587		604.021
	21230 - Bestemmingsreserve werkdrukmiddelen VO	-	44.590		44.590
2.1.1.2	Bestemmingsreserve publiek	177.434	471.177	-	648.611
	21300 - Algemene reserve privaat	1.553.152	-222.486	-	1.330.666
2.1.1.3	Bestemmingsreserves privaat	1.553.152	-222.486	-	1.330.666

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model VL: Voorzieningen en langlopende schulden

2.2 Voorzieningen

		Stand per 1 januari 2022	Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	Stand per 31 december 2022	Looptijd < 1 jaar	Looptijd 1 t/m 5 jaar	Looptijd > 5 jaar
2.2.1	Personele voorzieningen	156.714	28.004	13.568	3.731	167.418	17.359	75.329	74.730
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	1.287.621	135.031	36.176	21.553	1.364.923	131.823	531.987	701.113
	Voorzieningen	1.444.335	163.035	49.745	25.284	1.532.341	149.182	607.316	775.843
	Uitsplitsing								
	22100 - Voorziening jubilea	140.801	28.004	12.781	3.731	152.293	17.359	60.204	74.730
	22101 - Voorziening spaarverlof	15.913	-	788	-	15.125	-	15.125	-
2.2.1	Personele voorzieningen	156.714	28.004	13.568	3.731	167.418	17.359	75.329	74.730
	22300 - Voorziening groot onderhoud	1.287.621	135.031	36.176	21.553	1.364.923	131.823	531.987	701.113
2.2.3	Voorziening groot onderhoud	1.287.621	135.031	36.176	21.553	1.364.923	131.823	531.987	701.113

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model KS: Kortlopende schulden

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2022	31 december 2021
2.4.8	Crediteuren	217.037	101.681
2.4.9	Belastingen en premies sociale verzekeringen	527.790	488.460
2.4.10	Pensioenen	150.261	145.817
2.4.12	Overige kortlopende schulden	117.301	26.289
2.4.14	Vooruit ontvangen subsidies OCW/EZ	-	4.800
2.4.16	Vooruit ontvangen bedragen	148.236	45.428
2.4.17	Vakantiegeld en vakantiedagen	412.938	352.016
	Kortlopende schulden	1.573.563	1.164.491

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Model G: Verantwoording subsidies

G1. Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo 2022 conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	Kenmerk	**datum**	
Subsidie zij-instromers	DL/B/110284	28-08-2020	J
Studieverlof VO 2022	VO/1074316	20-7-2022	J
Studieverlof PO 2022	PO/1074316	20-7-2022	J

G2A. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2021	Totale subsidiabele kosten t/m 2021	Saldo per 1 januari 2022	Ontvangen in 2022	Subsidiabele kosten in 2022	Te verrekenen per 31 december 2022
	Kenmerk	**datum**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**
		Totaal	0	0	0	0	0	0	0

G2B. Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van de toewijzing	Ontvangen t/m 2021	Totale subsidiabele kosten t/m 2021	Saldo per 1 januari 2022	Ontvangen in 2022	Subsidiabele kosten in 2022	Saldo per 31 december 2022
	Kenmerk	**datum**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**	**€**
		Totaal	0	0	0	0	0	0	0

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model OB: Opgave overheidsbijdragen

3.1 Rijksbijdragen

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	11.055.480	10.407.989	10.120.460
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	1.201.907	826.918	590.401
3.1.3.1	Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	1.523.527	1.430.000	1.441.671
	Rijksbijdragen	13.780.914	12.664.906	12.152.531
	Uitsplitsing			
	81000 - Basisbekostiging VO	2.693.970	4.003.581	-
	81001 - Aanvullende bekostiging LWOO en PRO	1.436.971	-	-
	81100 - Personele bekostiging regulier	5.196.172	4.939.954	7.708.783
	81101 - Vermindering uitkeringskosten	-28.350	-60.000	-43.462
	81110 - Personeel- en Arbeidsmarktbeleid	593.028	480.205	428.104
	81111 - Prestatiebox	-	-	188.283
	81113 - PenA werkdrukverlaging	221.534	215.172	113.784
	81114 - Regeling profess.&begeleiding starters & schoolleiders	50.047	47.971	-
	81115 - Lesmateriaal	-	-	84.333
	81116 - Aanv. bekost. strat. Personeelsbel., begeleid. en verz.VO'2	145.613	31.942	
	81150 - Materiële instandhouding regulier	746.495	749.163	1.127.316
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	11.055.480	10.407.989	9.607.140
	81212 - Subsidie voor studieverlof	22.930	-	17.541
	81237 - Aanv. Bekost. aanpak jeugdwerkloosheid agv Coronacris.	6.166	-	-
	81238 - Nationaal Programma Onderwijs	964.626	679.798	-
	81281 - Leerplusarrangement	69.500	70.000	-
	81284 - Inhaal en ondersteuningsprogramma Corona	-	-	6.233
	81290 - Overige subsidies ministerie	138.685	77.120	128.860
3.1.2.1	Overige subsidies OCW	1.201.907	826.918	152.633
	81300 - Budget lichte ondersteuning	1.523.527	1.430.000	1.355.289
3.1.3.1	Doorbetalingen Rijksbijdrage Samenwerkingsverbanden	1.523.527	1.430.000	1.355.289

3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.2.2.2	Overige gemeentelijke en GR-bijdragen en -subsidies	87.919	57.000	241.614
	Overige overheidsbijdragen en -subsidies	87.919	57.000	241.614

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Model AB: Opgave andere baten

3.5 Overige baten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
3.5.1	Opbrengst verhuur	6.045	10.000	6.235
3.5.2	Detachering personeel	137.084	87.500	111.662
3.5.3	Schenkingen	4.063	-	-
3.5.5	Ouderbijdragen	13.288	24.750	17.717
3.5.10	Overige	461.103	266.500	548.660
	Overige baten	621.583	388.750	684.274
	Uitsplitsing			
	85100 - Verhuur	6.045	10.000	6.235
3.5.1	Opbrengst verhuur	6.045	10.000	6.235
	85200 - Detachering	137.084	87.500	111.662
3.5.2	Detachering personeel	137.084	87.500	111.662
	87007 - Giften en bijdragen	4.063	-	-
3.5.3	Schenkingen	4.063	-	-
	87006 - Schoolreisjes/kamp	9.748	4.000	301
	87008 - Ouderbijdragen	3.540	20.750	17.416
	87012 - Bijdrage diverse activit.		-	
3.5.5	Ouderbijdragen	13.288	24.750	17.717
	85690 - Overige baten	456.841	265.000	546.321
	87001 - Bijdragen schoolfonds	887	-	-
	87011 - Overige private baten	3.375	1.500	2.339
3.5.10	Overige	461.103	266.500	548.660

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Model LA: Opgave van de lasten

4 Lasten

4.1 Personele lasten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.1.1	Lonen en salarissen	11.378.889	10.314.476	10.010.826
4.1.2	Overige personele lasten	937.332	759.151	743.111
4.1.3	Af: Ontvangen vergoedingen	146.674	45.000	154.386
	Personele lasten	12.169.548	11.028.627	10.599.550
	Uitsplitsing			
4.1.1.1	*Brutolonen en salarissen*	*8.635.716*		*7.527.601*
4.1.1.2	*Sociale lasten*	*1.257.420*		*1.097.116*
4.1.1.3	*Premies Participatiefonds*	*168.516*		*158.874*
4.1.1.4	*Premies Vervangingsfonds*	*2.424*		*2.115*
4.1.1.5	*Pensioenpremies*	*1.314.813*		*1.225.120*
	Lonen en salarissen	11.378.889	10.314.476	10.010.826
4.1.2.1	*dotaties voorzieningen*	23.485	11.000	19.524
4.1.2.2	*personeel niet in loondienst*	414.464	413.860	388.742
4.1.2.3	*overige*	499.383	334.291	334.845
	Overige personele lasten	937.332	759.151	743.111

4.2 Afschrijvingslasten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.2.2	Afschrijvingen materiele vaste activa	198.792	195.479	163.929
	Afschrijvingslasten	198.792	195.479	163.929

4.3 Huisvestingslasten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.3.1	Huurlasten	52.075	45.500	37.018
4.3.3	Onderhoudslasten	165.622	101.000	204.723
4.3.4	Energie en water	203.671	230.000	162.755
4.3.5	Schoonmaakkosten	191.778	178.500	188.811
4.3.6	Belastingen en heffingen ter zake van huisvesting	30.322	31.000	31.985
4.3.7	Dotatie voorziening onderhoud	135.031	163.000	205.176
	Vrijval voorziening onderhoud	-21.553	-	-
4.3.8	Overige huisvestingslasten	75.336	37.500	58.390
	Huisvestingslasten	832.282	786.500	888.859

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

4.4 Overige lasten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
4.4.1	Administratie en beheer	219.850	243.500	215.333
4.4.2	Inventaris en apparatuur	298.576	231.000	220.538
4.4.3	Leer- en hulpmiddelen	288.527	220.500	222.241
4.4.5	Overige	279.310	176.050	200.264
	Overige lasten	1.086.264	871.050	858.375
	Specificatie honorarium			
4.4.1.1	*Onderzoek jaarrekening*	18.465	20.000	19.204
4.4.1.2	*Andere controle opdracht*			
4.4.1.3	*Fiscale adviezen*			127
4.4.1.4	*andere niet-controle dienst*			
	Accountantslasten	18.465	20.000	19.331

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Model FB: Financiële baten en lasten

6 Financiële baten en lasten

		Werkelijk 2022	Begroting 2022	Werkelijk 2021
6.1.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-371.491	-	-
6.1.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	63.274	-	102.440
6.2.1	Rentelasten/lasten financiële vaste activa (-/-)	-41.759	-	-36.071
	Financiële baten en lasten	-349.976	-	66.368

Model E: Overzicht verbonden partijen

Naam

Samenwerkingsverband Primair Onderwijs Provincie Groningen PO 20.01

Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs Groningen Stad VO 20.01

Samenwerkingsverand Voortgezet Onderwijs Groningen Ommelanden VO 20.02

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Segmentatie

		PO	VO
3	**Baten**		
3.1	Rijksbijdragen	8.840.341	4.940.573
3.2	Overheidsbijdragen/subsidies overige overheden	72.034	15.885
3.5	Overige baten	360.160	261.424
	Totaal baten	9.272.534	5.217.882
4	**Lasten**		
4.1	Personeelslasten	7.827.738	4.341.810
4.2	Afschrijvingen	126.580	72.212
4.3	Huisvestingslasten	508.627	323.655
4.4	Overige lasten	628.925	457.339
	Totaal lasten	9.091.871	5.195.016
	Saldo baten en lasten	180.663	22.866
6	**Financiële baten en lasten**	-349.976	
	Resultaat	-169.312	22.866

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

WNT: Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semi publieke sector

4.1: Vermelding bezoldiging topfunctionarissen

Vermelding topfunctionarissen

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op SCSOG.

Het voor SCSOG toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 154.000, het WNT-maximum voor het onderwijs, klasse C.

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	4
Gemiddeld aantal studenten	1
Gewogen aantal onderwijssoorten	3
Totaal aantal complexiteitspunten	8

1a Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling alsmede degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt.

Gegevens 2022	C.P. Messak	A. Kamphuis	A. Osinga
Bedragen x € 1	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Functiegegevens			
Aanvang en einde dienstvervulling in 2022	01/09 - 31/12	01/08 - 31/8	01/01 - 31/07
Deeltijdfactor in fte	1,0	1,0	0,8
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	35.414	8.454	62.070
Beloning betaalbaar op termijn	7.043	1.314	10.372
Subtotaal	**42.457**	**9.768**	**72.443**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	51.474	13.079	71.557
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan.	**-**	**-**	**-**
Totale bezoldiging	**42.457**	**9.768**	**72.443**

De overschrijding van € 886 is het gevolg van het afkopen van in 2021 opgebouwd vakantiegeld als gevolg van uitdiensttreding gedurende het jaar 2022. De overschrijding van € 886 kan volledig worden toegerekend aan het boekjaar 2021.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Gegevens 2021	A. Osinga
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde dienstvervulling in 2021	01/01 - 31/12
Deeltijdfactor 2020 in fte	0,8
Dienstbetrekking	ja
Beloning plus belastbare onkosten vergoeding	93.789
Beloning betaalbaar op termijn	17.494
Subtotaal	**111.283**
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	119.200
Totale bezoldiging 2021	**111.283**

1d Topfunctionarissen met een totale bezoldiging van € 1.800 of minder

Gegevens 2022	
Naam toezichthoudende topfunctionaris	**Functie**
J.F. Deinum	Voorzitter
B. Kuiken	Lid
M. Nap	Lid
A. Dijkstra	Lid
M.C. Bouma	Lid

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2022 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

AKSOS
AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Langlopende verplichtingen:

Het bestuur heeft volgende kopieercontracten afgesloten:

- De Bolster, een leasecontract met Grenke voor een periode van 5 jaar met ingang van 1 januari 2020. Contractprijs € 483 per maand.

- De Wingerd, een contract met Ricoh voor een periode van 45 maanden met ingang van 22 september 2021. De kosten bedragen € 774 per maand.

- De Kimkiel, een contract met Ricoh voor een periode van 45 maanden met ingang van 22 september 2021. De kosten bedragen € 859 per maand.

- De Fiducia, een contract met Ricoh voor een periode van 45 maanden met ingang van 22 september 2021. De kosten bedragen € 859 per maand.

Voorziening RDI

Voor de Regeling Duurzame Inzetbaarheid (RDI) heeft de stichting geen voorziening opgenomen.
Voor PO geldt dat er geen afspraken zijn gemaakt met het personeel (daarom geen gespaarde uren). Voor VO geldt dat het gedurende het jaar wordt uitbetaald.

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor
identificatiedoeleinden

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die van invloed zijn op de waardering van de in de balans getoonde posten of het resultaat.

Overige gegevens

Statutaire resultaatbepaling

Vanuit de statuten zijn geen nadere bepalingen opgenomen met betrekking tot de bestemming van het resultaat.

Het voorstel voor de resultaatbestemming is als volgt:

Resultaat 2022

-395.137	wordt onttrokken aan algemene reserve
471.177	wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve publiek
-222.486	wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve privaat
-146.446	totaal resultaatverdeling

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden

Ondertekening door bestuurders en toezichthouders

C.P. Messak
Bestuurder

B. Dijkstra
Voorzitter Raad van Toezicht

Datum vaststelling jaarrekening:

22-6-'23

Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs
te gemeente Groningen

Datum	Behandeld door	Kenmerk
23 juni 2023	C. Elsinga RA EMA	8234/CE/AW

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de raad van toezicht en het bestuur van Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs te gemeente Groningen

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2022

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2022 van Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs te gemeente Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel:
- geeft de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs op 31 december 2022 en van het resultaat over 2022 in overeenstemming met Regelgeving jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2022 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2022;
2. de staat van baten en lasten over 2022; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie ‘Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening’.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting voor Christelijk Speciaal Onderwijs zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd
In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2022 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie
Het jaarverslag omvat andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die is vereist op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf '2.2.2 Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.2.2 'Bestuursverslag' van het Onderwijsaccountantprotocol 2022.

Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 'Referentiekader' van het Onderwijsaccountant protocol OCW 2022.

In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.
Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de organisatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de organisatie te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiele fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantprotocol OCW 2022, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's
    - dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude,
    - van het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, die van materieel belang zijn,
- het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;

- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de organisatie haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 23 juni 2023

AKSOS Assurance B.V.
namens deze,

Digitaal ondertekend door:
Cor Elsinga
7 juli 2023 09:19 +02:00...

C. Elsinga RA EMA

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	40851
Naam instelling	Stichting Christelijk Speciaal Onderwijs Groningen
Adres	Postbus 70130
Postadres	9704 AC
Plaats	Groningen
Telefoon	050-3604709
KvK	410 134 79
E-mailadres	info@scsog.nl
Website	www.scsog.nl
Contactpersoon	Dhr. C.P. Messak
Telefoon	050-3604709
E-mailadres	p.messak@scsog.nl

Brinnummers

02WR	De Fiduciaschool
05OP	De Bolster
14WT	De Wingerd
14WU	De Kimkiel

AKSOS Assurance B.V.
Uitsluitend voor identificatiedoeleinden